

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ за 2024. годину

Београд, март 2025. године

САДРЖАЈ:

ОСНОВНИ ПОДАЦИ	3
ВИЗИЈА, МИСИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	4
ПРИНЦИПИ ФУНКЦИОНИСАЊА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	5
КАПИТАЛ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	8
ОРГАНИ УПРАВЉАЊА И АКТИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	9
УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	12
ЗАПОСЛЕНИ У ЦЕНТРАЛНОМ РЕГИСТРУ	14
ПОСЛОВАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	16
УПИС И ИСПИС ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА У ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР	18
КЛИРИНГ И САЛДИРАЊЕ ЗАКЉУЧЕНИХ ТРАНСАКЦИЈА	20
КОРПОРАТИВНЕ РАДЊЕ И ДОДАТНЕ УСЛУГЕ	27
ЧЛАНОВИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	29
ПРЕГЛЕД ЧЛАНОВА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	30
УЧЕШЋЕ ЧЛАНОВА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА У САЛДИРАЊУ	31
КОНТРОЛА ЧЛАНОВА ОД СТРАНЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	37
ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОГИЈА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	37
ЈАВНО ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА У ВЕЗИ СА ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТРУМЕНТИМА	38
НАДЗОР НАД ПОСЛОВАЊЕМ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	39
РЕВИЗИЈА ПОСЛОВАЊА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	40
ИНФОРМАЦИОНА БЕЗБЕДНОСТ	40
САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА У СРБИЈИ	41
САРАДЊА СА МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	42
ПЕРСПЕКТИВЕ ДАЉЕГ РАЗВОЈА	43
ПРИКАЗ ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА У 2024. ГОДИНИ	45
СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	45
АНАЛИЗА ОСТВАРЕНОГ ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА	45
БИЛАНС УСПЕХА	46
РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА	52
ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД/РАСХОД ПЕРИОДА	52
БИЛАНС СТАЊА	53
ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА	54
ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	54
УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	55
ЗНАЧАЈНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА И УСПЕШНОСТИ	58
ВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ СЕ ПОДНОСИ ИЗВЕШТАЈ	59
СВИ ЗНАЧАЈНИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	59
СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ ДРУШТВА	59
УЛАГАЊА У ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	59
ОГРАНЦИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	59
РЕЗИМЕ	60

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности започео је обављање делатности 2001. године, као организациона јединица у саставу Народне банке Србије, ради евидентирања емисије финансијских инструмената и власништва прве емисије обвезница старе девизне штедње грађана. Потом је његова функција проширена на евидентирање свих емитованих финансијских инструмената, власника свих финансијских инструмената, као и обављање клиринга и салдирања финансијских инструмената и новца по основу трговања финансијским инструментима.

Дана 10.12.2003. године, Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар) је регистрован као правно лице, у правној форми акционарског друштва, у 100% власништву Републике Србије. Права, обавезе и одговорности Централног регистра утврђени су Законом о тржишту капитала и Законом о привредним друштвима.

Комисија за хартије од вредности, на основу Закона о тржишту капитала, надлежна је да регулише и врши надзор над пословањем Централног регистра, док је, према истом закону, у надлежности Народне банке Србије да доноси прописе којима се уређује начин обављања платног промета преко новчаних рачуна Централног регистра и прати законитост његовог обављања.

Централни регистар данас представља истовремено депозитарну институцију и клиринску кућу која послове из свог делокруга обавља у складу са законом и међународним стандардима. Централни регистар је институција која својим деловањем представља један од главних стубова финансијског тржишта.

Основне функције Централног регистра на финансијском тржишту су:

- обезбеђење сигурног система регистравања власништва над свим емитованим финансијским инструментима;*
- спровођење транспарентног преноса власништва уз минималне трошкове;*
- спровођење јединственог клиринга и салдирања финансијских инструмената и новца по основу трансакција са финансијским инструментима;*
- обезбеђење непорецивости извршених трансакција;*
- омогућавање регулаторима да врше потребан надзор на тржишту финансијских инструмената;*
- примена међународних стандарда;*
- повезивање са регионалним и међународним институцијама истог профила;*
- подстицање развоја финансијског тржишта у Србији.*

Централни регистар је институција која се бави, како активностима које претходе трговању (регистрација финансијских инструмената у дематеријализованом облику), тако и пост-трговачким активностима, с обзиром да је главна функција Централног регистра пружање инфраструктуре за тачно и сигурно евидентирање, као и благовремено салдирање трансакција са финансијским инструментима.

Табела бр. 1. Основни подаци о Централном регистру

Пун назив институције	Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности
Адреса	Трг Републике бр. 5, Београд, Република Србија
Web адреса	www.crhov.rs
Правна форма	акционарско друштво
Правни статус издаваоца	активно привредно друштво
Матични број	17518968
LEI код ¹	254900UT18WWBJT2U275
ПИБ - порески идентификациони број	103154145
Текући рачуни и банке код којих се рачуни воде	„NLB Komercijalna banka“ рн. бр. 205-202139-18 „Addiko Bank Srbija“ рн. бр. 165-1646-54 „Otpbanka“ рн. бр. 325-9500600058828-09 „Otpbanka“ рн. бр. 325-9500500103095-50 „AIK banka“ рн. бр. 105-24603-37 „Српска банка“ рн. бр. 295-0000001249992-59
Датум оснивања	10.12.2003. године
Број решења уписа у Агенцији за привредне регистре	152/2005 од 21.01.2005. године
Шифра делатности	6619-Остале помоћне делатности у пружању финансијских услуга, осим осигурања и пензијских фондова
Телефон	00381 11 3331 380
Факс	00381 11 3331 329
e-mail	office@crhov.rs
Председник Скупштине акционара	Ана Бркић
Председник Надзорног одбора	Милан Лучић
Директор	др Ана Јовановић
Ревизор за 2022. годину	„PKF“ д.о.о. Београд

ВИЗИЈА, МИСИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Визија Централног регистра је да буде савремена, поуздана и угледна институција тржишта капитала Републике Србије, која ефикасно и професионално обезбеђује лак и сигуран приступ тржишту капитала и активно учествује у процесу изградње стабилног финансијског тржишта и интеграције са међународним тржиштем финансијских инструмената.

Мисија Централног регистра је да активно води и унапређује пословање како би корисницима обезбедио правовремене, ефикасне и високо квалитетне услуге у вези са регистрацијом, депоновањем, клирингом и салдирањем финансијских инструмената.

Стратешки циљеви пословања Централног регистра су:

1. *Стабилност* - сигурне и ефикасне услуге које подржавају и стимулишу домаће и стране инвеститоре да инвестирају на тржишту капитала и ефикасно и ефективно коришћење и заштита средстава и информација;

¹ Идентификатор правног лица (*Legal Entity Identifier - LEI*) је јединствени глобални идентификатор за правна лица која учествују у финансијским трансакцијама.

2. *Иновација* - примена нових метода и техника у процесима у циљу повећања квалитета процеса и прилагођавања услуга Централног регистра потребама клијената;
3. *Високи оперативни стандарди* - прихватање и примена међународних стандарда и пракси у пост-трговинским активностима са финансијским инструментима;
4. *Развој тржишта капитала* - предузимање активности у циљу развоја тржишта капитала кроз појединачне активности, као и предузимање активности у сарадњи са другим институцијама и органима;
5. *Поузданост* - континуирани развој система управљања ризицима;
6. *Институционални развој* - Промовисање међународне сарадње и побољшање видљивости Централног регистра, како на националном, тако и на регионалном и међународном нивоу.

ПРИНЦИПИ ФУНКЦИОНИСАЊА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Централни регистар представља самосталну институцију која послује у складу са законском регулативом Републике Србије:

- Закон о тржишту капитала ("Сл. гласник РС", број 129/2021);
- Закон о привредним друштвима ("Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 и 109/2021);
- Закон о преузимању акционарских друштава ("Сл. гласник РС", бр. 46/2006, 107/2009, 99/2011 и 108/2016);
- Закон о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације ("Сл. гласник РС", бр. 123/2007, 30/2010, 115/2014 и 112/2015);
- Закон о приватизацији ("Сл. гласник РС", бр. 83/2014 46/2015, 112/2015 и 20/2016 - аутентично тумачење);
- Закон о јавном дугу ("Сл. гласник РС", бр. 61/2005, 107/2009, 78/2011, 68/2015, 95/2018, 91/2019 и 149/2020);
- Закон о извршењу и обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 106/2015, 106/2016 - аутентично тумачење, 113/2017 - аутентично тумачење, 54/2019 и 9/2020 - аутентично тумачење и 10/2023-др.закон);
- Закон о стечају ("Сл. гласник РС", бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018);
- другим релевантним законима.

и у складу са својим општим актима, као што су:

- Правила пословања Централног регистра;
- Правилник о тарифи Централног регистра;
- Правилник о терминском плану рада Централног регистра и др.

Централни регистар је члан међународних организација, и то:

- ECSDA (*European Central Securities Depository Association*-Европско удружење централних депозитара хартија од вредности) и
- ANNA (*Association of National Numbering Agencies*-Удружење националних нумеричких агенција чија је улога додељивање идентификационих ознака финансијских инструмената у складу са ISO стандардима - CFI код, FISN код и ISIN број).

У том смислу, Централни регистар у свом пословању примењује и међународне стандарде:

- G10 Recommendations²;

² G10-Група 10 представља удружење министара и гувернера Централних банака 10 земаља који имају задатак да унапреде принципе функционисања финансијских тржишта, посебно у домену међународног трговања финансијским инструментима. Чланице Групе 10 чине представници 11 земаља: Белгије, Канаде, Француске, Немачке, Италије, Јапана, Холандије, Шведске, Швајцарске, Велике Британије и Сједињених Америчких Држава. Ова група је усвојила Принципе који представљају основу за спровођење активности Међународног монетарног фонда и Међународне банке за обнову и развој. Усвојени принципи дају генералне смернице за све државе и представљају универзалне међународне стандарде. Циљ им је да унапреде платне системе држава, побољшају ефикасност, умање ризик и појачају сигурност у обављању трансакција.

- G30 Recommendations³;
- IOSCO-CPSS *Recommendations for securities settlement systems* (Препоруке за системе салдирања хартија од вредности);
- CESR-ECB (*European Central Bank*) *Standards for securities clearing and settlement in the EU* (Стандарди за клиринг и салдирање хартија од вредности у ЕУ);

Такође, Централни регистар учествује и у изради и спровођењу плана за хармонизацију регулативе Републике Србије са регулативом ЕУ у вези са инфраструктуром за клиринг и салдирање.

Табела бр. 2. Усклађеност пословања Централног регистра са Препорукама G 30

Препоруке	Примена:
Закључнице треба да буду достављене на T+0 за директне учеснике. Закључнице треба да буду упућене систему салдирања.	<u>Да.</u> Регулисано тржиште формира закључнице. ЦРХОВ добија закључнице у току трговачког дана.
Учесници на тржишту треба да су чланови система за трговање. Индиректни учесници добијају потврду до T+1.	<u>Да.</u> ЦРХОВ обрађује закључнице и прослеђује електронске поруке учесницима у трговању. Потврде о трговању су обавеза чланова ЦРХОВ и они могу да их доставе на T+1.
Свака земља треба да има Централни регистар са највећим могућим бројем укњижених финансијских инструмената. Дематеријализација треба да буде свеобухватна.	<u>Да.</u> Финансијски инструменти су дематеријализовани и укњижени у електронском облику у ЦРХОВ.
Свака земља треба да уведе или РТГС или <i>netting</i> систем трговања.	<u>Да.</u> ЦРХОВ салдира у <i>netting</i> систему све закључене трансакције са финансијским инструментима. Члан је РТГС система НБС и преко њега електронски врши плаћање.
Салдирање свих финансијских инструмената треба да се заснива на строгом DVP принципу.	<u>Да.</u> ЦРХОВ спроводи салдирање по DVP принципу.
Плаћања која се врше у процесу салдирања трансакција са финансијским инструментима и сервисирања финансијских инструмената у портфолију се спроводи усвајањем конвенције " <i>same-day funds</i> ".	<u>Да.</u> Новчана средства се истог дана након салдирања преносе члановима Централног регистра.
Постојање T+3 rolling система салдирања.	<u>Да.</u> Постоји T+2 rolling систем салдирања за трговања на регулисаном тржишту, као и салдирање у реалном времену за финансијске инструменте којима се тргује ван регулисаног тржишта.
Позајмљивање финансијских инструмената треба подстицати као метод убрзања клиринга и салдирања трансакција са финансијским инструментима.	<u>Да.</u> Дозвољено је позајмљивање финансијских инструмената као инструмент за реализовање клиринга и салдирања.
Применити ISO стандарде.	<u>Да.</u> ISIN бројеви се додељују свим финансијским инструментима по међународним стандардима и то: ISO стандард 6166 за доделу ISIN броја, ISO стандард 10962 за доделу CFI кода и ISO стандард 18774 за доделу FISN кода (ANNA-Association of National Numbering Agencies).

³ G30-Група 30 представља међународно удружење највећих приватних и јавних финансијских инвеститора чији је задатак да размотри развој клиринга и салдирања на глобалном нивоу и да сачини Препоруке које ће имати за циљ: смањење трошкова, умањење ризика, поопштравање надзора и унапређење ефикасности у спровођењу тржишних активности везаних за финансијске инструменте.

Као и у већини упоредноправних система, законском регулативом Републике Србије прописана је дематеријализација свих финансијских инструмената које се издају у складу са Законом о тржишту капитала и њихово евидентирање у електронском облику, тако да финансијски инструменти представљају електронске записе у информационом систему Централног регистра.

Централни регистар примењује важеће законе и међународне стандарде, како код регистрације финансијских инструмената, додељивања јединственог ISIN броја, CFI кода и FISN кода и евидентирања власништва, тако и код клиринга и салдирања трансакција са финансијским инструментима закључених на регулисаном тржишту/МТП или ван регулисаног тржишта/МТП. Ови стандарди се такође односе на истовремену испоруку финансијских инструмената са плаћањем (DVP), салдирање у реалном времену (*Real Time Settlement*), *rolling* систем салдирања (до T+2, *Rolling Settlement Cycle*), као и управљање ризиком (*Risk Management*), тј. гарантовање успешности окончања трансакције и елиминисање нежељених утицаја на окончање салдирања (финалност и неопозивост салдирања).

У Централном регистру евидентирани су сви финансијски инструменти деноминирани у домаћој и иностраној валути, који су емитовани на територији Републике Србије у дематеријализованој форми (обвезнице РС, благајнички записи НБС, трезорски записи РС, корпоративне обвезнице, муниципалне обвезнице, акције, право на стицање удела).

Салдирање је могуће извршити у домаћој валути, као и у иностраној валути.

Основне услуге (*core services*) представљају основне функције на којима се базирају улога и циљ формирања Централног регистра. То су, пре свега: регистровање емисија финансијских инструмената, регистровање власништва над финансијским инструментима, прекњижавање власништва по различитим основама, као и вођење различитих врста рачуна финансијских инструмената. По основу реализованог трговања финансијских инструмената, врши се конфирмација трговања од стране учесника у трансакцији, што такође припада основним услугама. Након тога се спроводи клиринг тј. утврђивање потраживања и обавеза финансијских инструмената и новчаних средстава за сваког учесника у трансакцији. У одређеном периоду за салдирање (*settlement period*), врши се пренос власништва над финансијским инструментима истовремено са преносом новца (DVP принцип).

У склопу основних функција, Централни регистар има развијену функцију управљања ризиком. Наиме, чланови Централног регистра, који могу бити: кредитне институције, инвестициона друштва, друштва за управљање фондовима и друга лица која испуњавају услове чланства прописане актима Централног регистра уплаћују прописани фиксни износ на рачун Гарантног фонда Централног регистра. У случају неизмирења обавеза по основу трансакција са финансијским инструментима закључених на регулисаном тржишту/МТП, активирају се средстава Гарантног фонда, а члан Централног регистра је дужан да у одређеном року уплати недостајућа средства до прописаног износа.

Поред основних услуга (*core services*), Централни регистар, као и све међународне институције истог типа, пружа и додатне услуге (*non-core services*), које обухватају: вршење корпоративних радњи издаваоцима (објављивање и спровођење понуде за преузимање, објављивање позива за одржавање скупштине акционара, објављивање позива за давање заступничких изјава са пуномоћјем за потребе одржавања скупштине акционара, исплату дивиденде за акционаре, исплату купона, ануитета, односно главнице финансијских инструмената, издавање књиге акционара итд.), спровођење принудне куповине и продаје финансијских инструмената, упис заложног права на финансијским инструментима, упис привремене мере забране располагања финансијским инструментима, итд. Обављањем свих наведених услуга, Централни регистар испуњава услове утврђене законом и међународним стандардима за овај тип институције, која чини део инфраструктуре савремених финансијских тржишта.

Као институција задужена за вођење евиденције о законитим имаоцима финансијских инструмената, као и за сигуран и благовремен пренос власништва над финансијским инструментима, Централни регистар је електронски повезан са свим учесницима на финансијском тржишту.

Систем Централног регистра представља јавни *on-line* електронски финансијски сервис према свим учесницима на финансијском тржишту и поседује све елементе електронског пословања.

КАПИТАЛ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

а) Основни капитал

Основни капитал Централног регистра на дан 31. децембар у 2024. и 2023. години и власничка структура капитала су следећи:

Табела бр. 3. *Власничка структура капитала Централног регистра*

МБ акционара	Назив акционара	Проценат учешћа	Основни капитал на дан 31. децембар 2024. године		Основни капитал на дан 31. децембар 2023. године	
			у хиљадама динара	број акција	у хиљадама динара	број акција
7020171	Република Србија	100%	265.870	26.587	265.870	26.587
			265.870	26.587	265.870	26.587

Номинална вредност по акцији износи 10.000 динара, акције су обичне акције, свака акција има један глас, пренос власништва није ограничен, у потпуности су отплаћене, гласе на име и регистроване су у Централном регистру. Централни регистар је акционарско друштво чијим се акцијама не тргује на берзи.

Табела бр. 4. *Преглед стицања акција издаваоца Централни регистар за акционара Република Србија (МБ: 07020171) у периоду од 01.01.2004. године до 31.12.2024. године*

Година	Повећање капитала (у хиљадама динара)	Број акција	Номинална вредност акција	Основ стицања акција
Децембар 2003.	3.500	350	10.000	оснивачки капитал
04.07.2006.	43.500	4.350	10.000	докапитализација из остварене добити
28.06.2007.	45.740	4.574	10.000	докапитализација из остварене добити
02.07.2008.	73.130	7.313	10.000	докапитализација из остварене добити
11.02.2021.	100.000	10.000	10.000	докапитализација од стране јединог акционара
Укупно:	265.870	26.587	10.000	

У складу са Законом о тржишту капитала удео државног капитала не може бити мањи од 51%. Новчани део основног капитала Централног регистра не може бити мањи од 750.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу на дан уплате.

б) Остали капитал

Остали капитал Централног регистра (у хиљадама динара) на дан 31. децембра 2024. и 2023. године износи:

31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
24.308	24.308
24.308	24.308

Остали капитал представља вредност опреме пренете Централном регистру од стране Народне банке Србије без надокнаде, а у складу са чланом 260. претходно важећег Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената (који је важио до дана почетка примене Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената објављеног у Службеном гласнику РС бр. 47/2006), према којем даном оснивања Централног регистра, Централни регистар преузима сву документацију која се односи на послове са хартијама од вредности, опрему и информациони систем Народне банке Србије, као и запослене у Народној банци Србије који су ове послове обављали до дана оснивања Централног регистра.

Наведени износ капитала није регистрован/уписан у Агенцији за привредне регистре Републике Србије, нити су до 31. децембра 2024. године по овом основу емитоване акције.

Сагласно Закону о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021 - др. закон, 92/2023 и 94/2024), у периоду од 2003. године до 2024. године, у буџет Републике Србије, на име дивиденде, Централни регистар је уплатио укупан износ од **443.670.444,08 динара**.

ОРГАНИ УПРАВЉАЊА И АКТИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Организација Централног регистра усклађена је са Законом о тржишту капитала и са Законом о привредним друштвима.

Овлашћења Скупштине акционара Централног регистра врши Влада Републике Србије преко овлашћених представника. Представнике у Скупштини акционара Централног регистра именује и разрешава Влада Републике Србије, на предлог министарства надлежног за послове финансија.

Скупштина Централног регистра одлучује о:

- изменама статута, као и доношењу новог статута;
- повећању или смањењу основног капитала, као и свакој емисији хартија од вредности;
- броју одобрених акција;
- статусним променама и променама правне форме;
- стицању и располагању имовином велике вредности;
- расподели добити и покрићу губитака;
- усвајању редовног годишњег финансијског извештаја, ревизорског извештаја и годишњег извештаја о пословању;
- усвајању извештаја надзорног одбора;
- именовању и разрешењу чланова надзорног одбора и комисије за ревизију;
- накнадама председнику, заменику председника, члановима надзорног одбора и директору, укључујући и накнаду која се исплаћује у акцијама и другим хартијама од вредности, као и накнадама члановима комисије за ревизију, односно правилима за одређивање свих ових накнада;
- покретању поступка ликвидације, односно подношењу предлога за стечај;
- избору ревизора и накнади за његов рад, у складу са предлогом комисије за ревизију;
- усвајању финансијског плана и доношењу плана јавних набавки;
- промени седишта;
- доношењу пословника о свом раду;
- другим питањима која су у складу са законом стављена на дневни ред седнице скупштине;
- другим питањима у складу са законом и овим статутом.

На дан 31. децембар 2024. године, састав Скупштине акционара Централног регистра је:

Име и презиме

Ана Бркић

Јелена Ћирковић

Милош Велимировић

Позиција

Председник Скупштине акционара

Члан Скупштине акционара

Члан Скупштине акционара

У 2024. години одржано је укупно 2 (две) седнице Скупштине акционара Централног регистра (једна редовна и једна ванредна).

Надзорни одбор Централног регистра:

- утврђује пословну стратегију и пословне циљеве и надзире њихово остваривање;
- надзире рад директора;
- врши унутрашњи надзор над пословањем;
- установљава рачуноводствене политике и политике управљања ризицима;
- утврђује финансијске извештаје и извештаје о пословању и подноси их скупштини на усвајање;
- одобрава услове уговора о раду директора;
- сазива седнице Скупштине и утврђује предлог дневног реда;
- предлаже Скупштини политику накнада директора;
- даје сагласност директору за предузимање послова или радњи када је таква сагласност неопходна у складу са законом, овим статутом, одлуком скупштине и одлуком надзорног одбора;
- утврђује предлог финансијског плана и плана јавних набавки и подноси их Скупштини на усвајање;
- утврђује предлоге осталих одлука, планова, извештаја и других аката који се подносе Скупштини на усвајање;
- одлучује о давању и опозивању прокуре;
- доноси и усваја опште и друге акте Централног регистра утврђене законом и другим прописом;
- доноси акт којим се уређује организација и систематизација послова у Централном регистру;
- одлучује о службеним путовањима директора Централног регистра;
- доноси пословник о свом раду;
- врши друге послове и доноси одлуке у складу са законом, овим статутом и одлукама скупштине.

На дан 31. децембар 2024. године, састав Надзорног одбора Централног регистра је:

<u>Име и презиме</u>	<u>Позиција</u>
Милан Лучић	Председник Надзорног одбора
Александра Драговић Делић	Заменик председника Надзорног одбора
Раде Цвијовић	Члан Надзорног одбора
Мира Станојев	Члан Надзорног одбора
Милорад Симић	Члан Надзорног одбора

Надзорни одбор, на редовној седници скупштине, подноси извештаје о:

- 1) рачуноводственој пракси и пракси финансијског извештавања Централног регистра;
- 2) усклађености пословања Централног регистра са законом и другим прописима;
- 3) квалификованости и независности ревизора у односу на Централни регистар;
- 4) уговорима закљученим између Централног регистра и директора, као и са лицима
- 5) која су са њим повезана у смислу закона којим се уређују привредна друштва.

У 2024. години, одржано је укупно 4 (четири) седнице Надзорног одбора Централног регистра.

Поред Скупштине и Надзорног одбора, Централни регистар је оформио Комисију за ревизију која обавља следеће послове:

- припрема, предлаже и проверава спровођење рачуноводствених политика и политика управљања ризицима;
- даје предлог директору за ангажовање лица надлежних за обављање функција унутрашњег надзора;
- врши надзор над радом унутрашњег надзора;
- испитује примену рачуноводствених стандарда у припреми финансијских извештаја и оцењује садржину финансијских извештаја;
- спроводи поступак избора ревизора и предлаже кандидата за ревизора, са мишљењем о његовој стручности и независности у односу на Централни регистар;

- даје мишљење о предлогу уговора са ревизором и у случају потребе даје образложени предлог за отказ уговора са ревизором;
- врши надзор над поступком ревизије, укључујући и одређивање кључних питања која треба да буду предмет ревизије и проверу независности и објективности ревизора;
- доноси пословник о свом раду;
- обавља и друге послове из домена ревизије које јој повери Надзорни одбор.

На дан 31. децембар 2024. године, Комисију за ревизију Централног регистра чине:

<u>Име и презиме</u>	<u>Позиција</u>
Мира Станојев	Председник Комисије за ревизију
Светлана Марушић	Члан Комисије за ревизију
Раде Цвијовић	Члан Комисије за ревизију

У 2024. години одржане су 3 (три) седнице Комисије за ревизију.

Решењем Владе Републике Србије 24 број 119-11405/21 од 09. децембра 2021. године, др Ана Јовановић је именована за директора Централног регистра за период од четири године.

У току 2024. године донета су следећа општа акта Централног регистра:

- Измене и допуне Правила пословања Централног регистра;
- Правилника о поклонима запослених;
- Правилник о управљању сукобом интереса у Централном регистру;
- Правилника о спречавању прања новца и финансирања тероризма и примени регулативе у вези са санкцијама;
- Стратегија управљања ризицима за период од 2025. до 2027. године;
- Правилник о финансијском управљању и контроли;
- Методологија управљања ризицима.

У току 2024. године измењена су **Правила пословања Централног регистра (која су у примени од 29.02.2024. године)** због ступања на снагу Изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Сл гласник РС“, бр. 92/2023), којим је Централни регистар уврштен у ред обвезника примене овог закона, почев од 04.02.2024. године.

Смерницама Комисије за хартије од вредности за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма и примену Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма за Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности прописано је да странке са којима Централни регистар успоставља пословни однос, а које су истовремено обвезници примене наведеног закона (у пракси – сви чланови Централног регистра, осим Републике Србије и Народне банке Србије), представљају прву линију одбране од прања новца и финансирања тероризма, док Централни регистар представља другу линију одбране.

Услед наведеног, како ће чланови Централног регистра, у односу према Централном регистру, имати статус странке - приликом обављања послова и извршења радњи за свој рачун, а статус обвезника прве линије одбране - приликом обављања послова и извршења радњи за рачун својих клијената, било је неопходно изменити и допунити одредбе Правила пословања које уређују пријем у чланство, могућност једностраног раскида уговора о чланству од стране Централног регистра у случају немогућности испуњавања обавеза сходно прописима из области спречавања прања новца и финансирања теоризма, обавезе чланова према Централном регистру током трајања уговорног односа и обезбедити правни основ да Централни регистар упитује у податке које чланови воде о својим клијентима а који Централном регистру нису доступни сходно прописима из области тржишта капитала.

Поред наведеног, током 2024. године, Централни регистар је редовно пратио и извршавао своје обавезе и активности у складу са другим прописима и то:

- Законом о архивској грађи;
- Законом о приступу информацијама од јавног значаја - израда и ажурирање Информатора о раду и достављање одговора заинтересованим лицима;

- Законом о заштити становништва од изложености дуванском диму ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010);
- Законом о спречавању корупције („Службени гласник РС“ бр. 35/2019, 88/2019, 11/2021 - аутентично тумачење, и 94/2021 и 14/22);
- Законом о Централном регистру обавезног социјалног осигурања ("Сл. гласник РС", бр. 95/18 и 91/19), у складу са којим је вршено редовно извештавање до 10. у месецу о броју запослених, ангажованих лица по уговору и лица ангажованих ван радног односа, као и података о примањима тих лица у Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава, који се води код Централног регистра обавезног социјалног осигурања;
- Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма ("Сл. гласник РС", бр. 113/2017, 91/2019, 153/2020, 92/2023 и 94/2024).

Такође, по захтеву Министарства финансија, Централни регистар редовно извештава Секретаријат овог министарства 1. и 15. у месецу о броју запослених у Централном регистру, са прегледом слободних радних места.

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Послови Централног регистра обављају се у седишту Централног регистра, у оквиру организационих јединица-сектора, као и у посебним организационим деловима ван сектора, утврђених актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Организационом јединицом-сектором Централног регистра руководи директор организационе јединице-сектора.

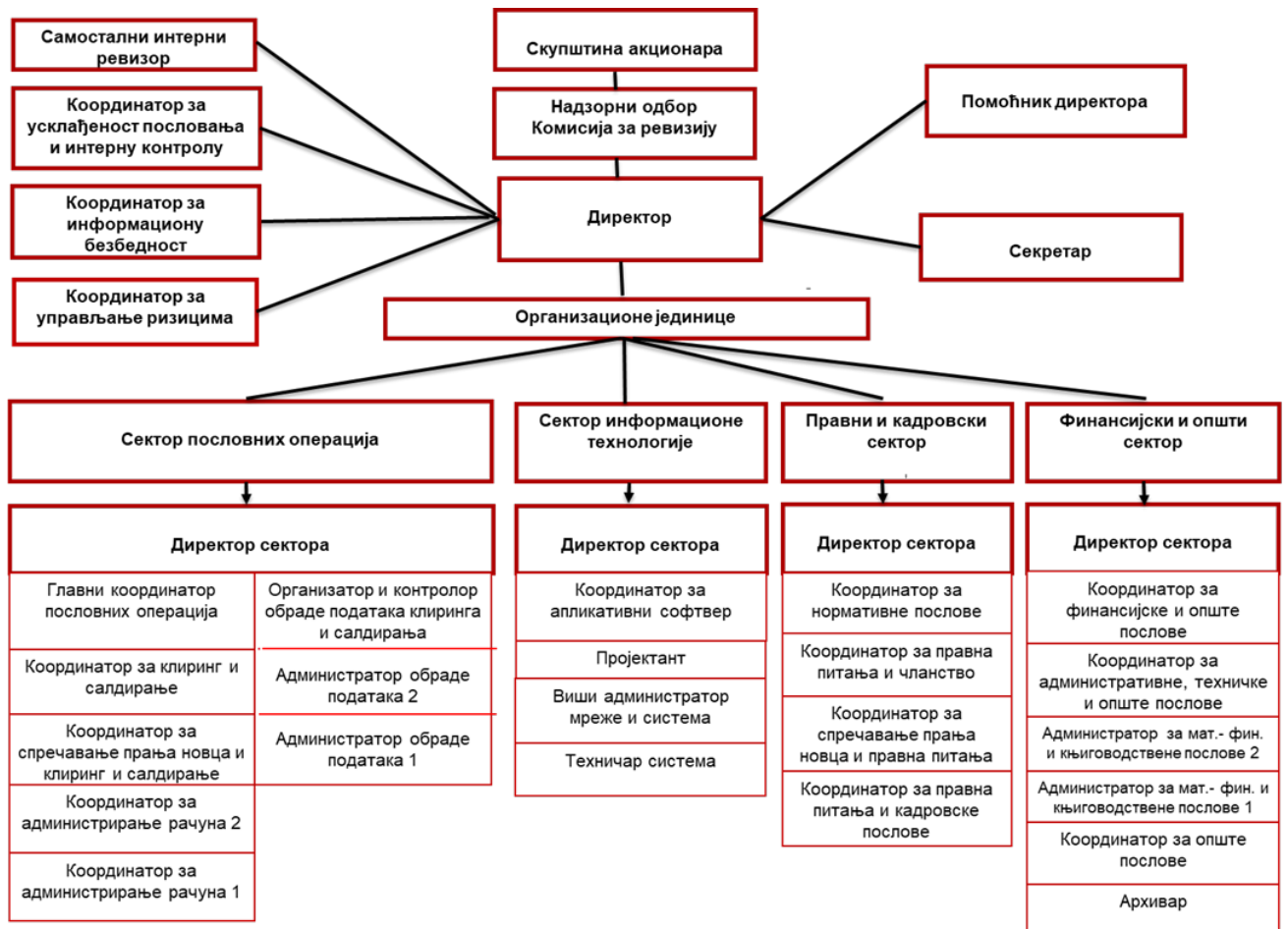
Централни регистар има следеће организационе јединице:

- Сектор пословних операција;
- Сектор информационе технологије;
- Правни и кадровски сектор;
- Финансијски и општи сектор.

Ван сектора, посебни организациони делови су:

- Директор;
- Помоћник директора;
- Самостални интерни ревизор;
- Координатор за информациону безбедност;
- Координатор за усклађеност пословања и интерну контролу;
- Координатор за управљање ризицима;
- Секретар.

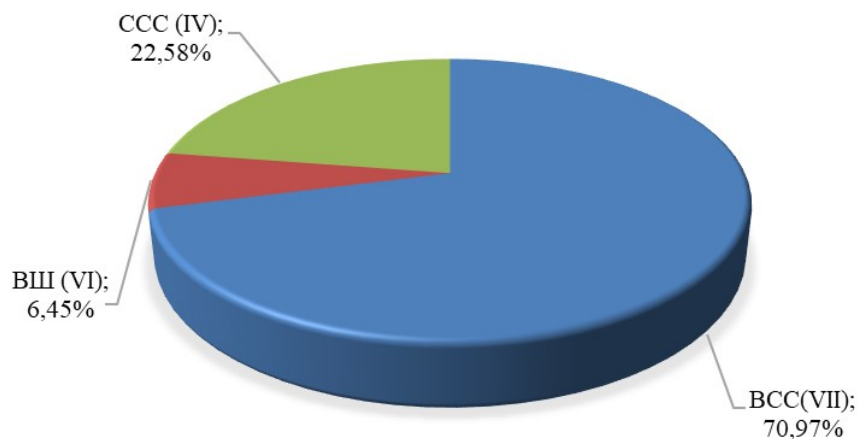
Слика 1. Организациона шема Централног регистра на дан 31.12.2024. године

ЗАПОСЛЕНИ У ЦЕНТРАЛНОМ РЕГИСТРУ

Укупан број запослених радника на дан 31.12.2024. године износи 31.

График бр. 1. *Квалификациона структура запослених (у %)*

Квалификациона структура запослених показује велико учешће запослених са високом школском спремом (71%) у укупном броју запослених.

График бр. 2. *Структура запослених по годинама стажа (у %)*

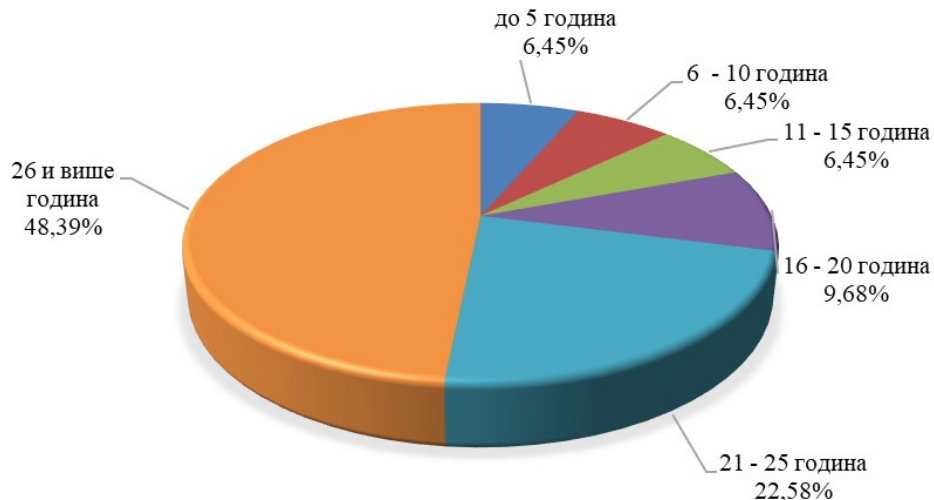
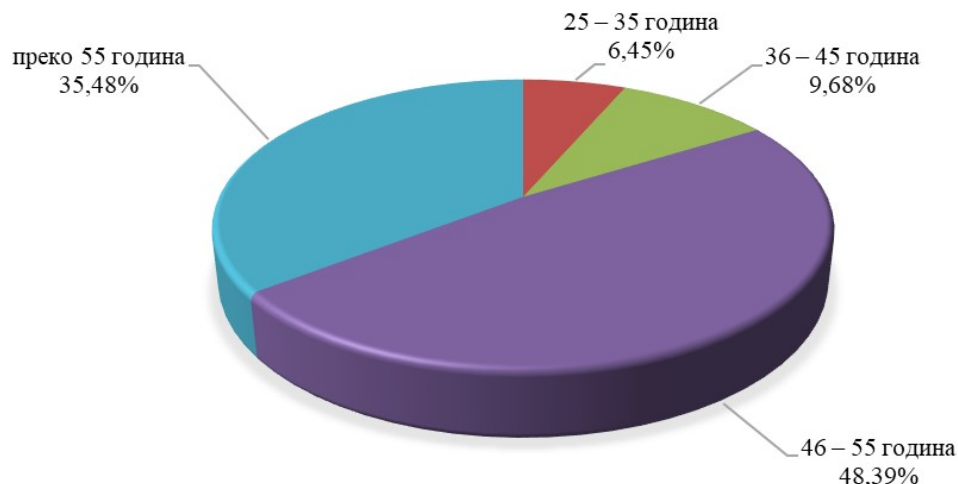

График бр. 3. Структура запослених по годинама старости (у %)

Стручно образовање и едукација кадрова у 2024. години реализовани су у складу са планираном динамиком и исказаним потребама редовних активности Централног регистра, и то путем *online* курса и семинара, као и симпозијума и конференција. Стручно усавршавање се спроводи и кроз пријем и коришћење стручних часописа и друге стручне литературе.

Током 2024. године, запослени Централног регистра су присуствовали обукама и семинарима из следећих области:

- семинар на тему „Интерна финансијска контрола код корисника јавних средстава“ у организацији Удружења овлашћених интерних ревизора,
- семинар на тему „Измене Закона о јавним набавкама“,
- обуке за спречавање прања новца и финансирања тероризма,
- семинар на тему заштита података о личности,
- вебинар на тему „Објављивање уговора јавних набавки на порталима“,
- вебинар на тему „ФУК и ИР – поступање и извештавање за 2023. годину“ у организацији ПАРАГРАФа ,
- семинар на тему „Axians i Dell Technologies“,
- семинар Финансијско управљање и контрола,
- вебинар на тему Измена Правилника о електронском фактурисању,
- вебинар на тему Е-фактурисање,
- семинар на тему „Innovate with Data - veštacka inteligencija“,
- семинар на тему „Представљање нових међународних стандарда интерне ревизије“,
- обука за спречавање прања наовца и финансирања тероризма у организацији Привредне коморе Србије,
- обука на тему „Издавање корпоративних обвезница“ у организацији Министарства финансија.

ПОСЛОВАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

У складу са Законом о тржишту капитала и Статутом, Централни регистар обавља следеће послове:

- 1) вођење регистра финансијских инструмената;
- 2) отварање и вођење рачуна финансијских инструмената;
- 3) вођење регистра заложног права на финансијским инструментима;
- 4) вођење и чување електронске евиденције о финансијским инструментима;
- 5) вођење обрачунских новчаних рачуна чланова Централног регистра;
- 6) упис, испис и све промене на финансијским инструментима;
- 7) организовање и управљање системом за салдирање, послове клиринга и салдирања на основу закључених трансакција са финансијским инструментима и утврђивање стања обавеза и потраживања чланова Централног регистра и њихових клијената;
- 8) пренос финансијских инструмената и права из финансијских инструмената;
- 9) утврђивање и додела једнообразних идентификационих ознака финансијских инструмената;
- 10) вођење шифарника врста финансијских инструмената;
- 11) послове у вези са корпоративним радњама издавалаца финансијских инструмената;
- 12) послове депоновања акција у вези са преузимањем акционарских друштава;
- 13) образовање и коришћење гарантног фонда и други начин смањења ризика у случају неизвршења обавеза члана Централног регистра ;
- 14) учествовање у међународним организацијама које се баве пословима у вези са финансијским инструментима, као и сарадња са тим организацијама;
- 15) друге послове у складу са законом, укључујући активности које су неопходне за обављање послова одређених законом.

Место и улога Централног регистра на финансијском тржишту приказани су на слици бр. 2, док су најзначајнији подаци о збирном прегледу пословања, као и о односу вредности и броја реализованих преноса финансијских инструмената у 2024. години приказани на табели бр. 5. односно на графику бр. 4.

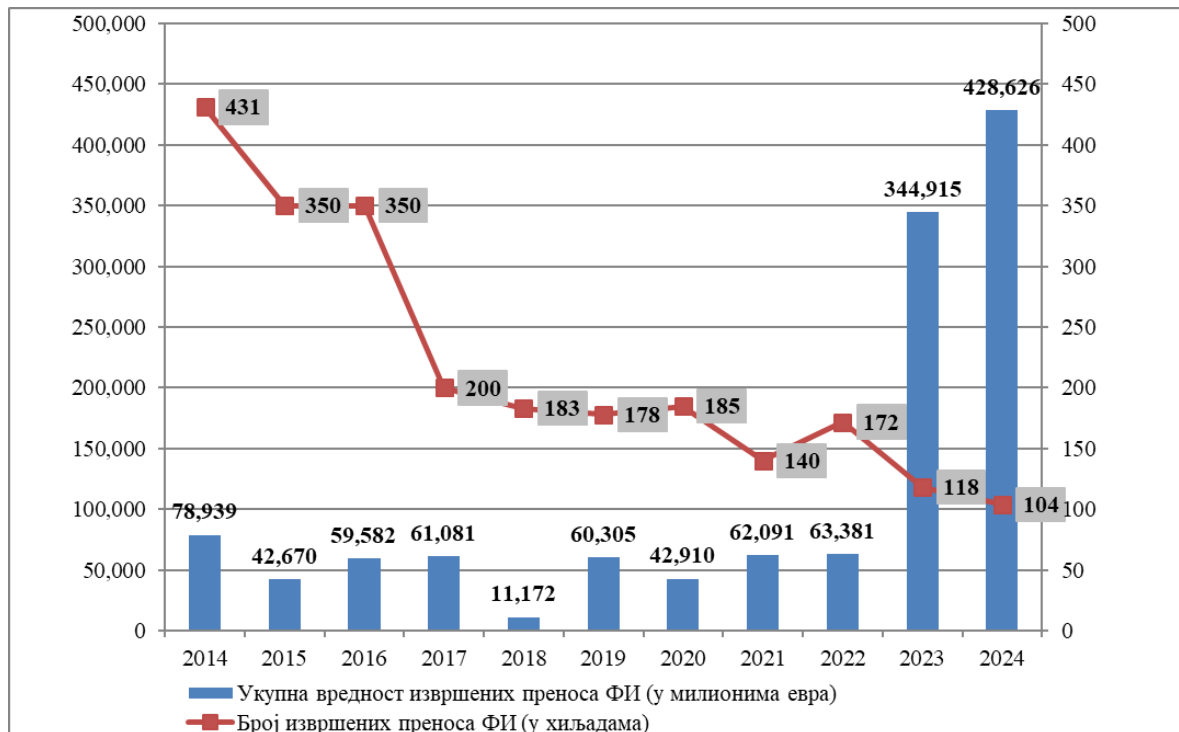
Слика бр. 2. Место и улога Централног регистра на финансијском тржишту

Табела бр. 5. Збирни преглед пословања Централног регистра у 2024. години
(најзначајнији подаци)

Укупан број издавалаца	874
Вредност емисија уписаних у 2024. години (у милионима евра)	10.314
Вредност исписаних/ исплаћених финансијских инструмената (у милионима евра)	10.270
Вредност финансијских инструмената који се воде на рачунима ФИ (у милионима евра)	36.741
Укупна вредност реализованих преноса финансијских инструмената (у милионима евра)	428.626
Број реализованих преноса финансијских инструмената (у хиљадама)	104

График бр. 4. Однос вредности и броја реализованих преноса финансијских инструмената

УПИС И ИСПИС ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА У ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР

Регистар финансијских инструмената Централног регистра обухвата:

- власничке хартије од вредности :
 - акције;
- дужничке хартије од вредности:
 - обвезнице Републике Србије (у динарима и страниј валути);
 - обвезнице девизне штедње (у ЕУР);
 - благајничке записе Народне банке Србије;
 - трезорке записе Републике Србије (у динарима и ЕУР);
 - муниципалне обвезнице;
 - корпоративне обвезнице;
 - штедне обвезнице Републике Србије;
- права:
 - право на стицање удела.

Укупан број уписаних законитих ималаца финансијских инструмената у бази података Централног регистра, са стањем на дан 31.12.2024. године, износи преко 4,9 милиона, од чега је преко 4,7 милиона законитих ималаца бесплатних акција, уписаних у складу са Законом о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације.

Укупан број рачуна финансијских инструмената, који се воде у систему Централног регистра, на дан 31.12.2024. године износи 8.344.856, од чега је 7.769.088 индивидуалних власничких рачуна финансијских инструмената и упоредно посматрано је изразито висок.

Табела бр. 6. Централни депозитари у Европи са највећим бројем отворених власничких рачуна финансијских инструмената на дан 31.12.2023. године⁴

Централни депозитар	Број индивидуалних власничких рачуна финансијских инструмената
МКК (Турска)	77.305.981
Централен Депозитар АД - CDAD (Бугарска)	10.872.556
Depozitarul Central (Румунија)	8.354.108
ЦР ХоВ (Србија)	7.769.088
Public Joint-Stock Company "National Depository of Ukraine" (NDU) (Украјина)	2.348.992
AIX CSD (Казахстан)	1.578.802
OeKB CSD (Аустрија)	1.268.178
ATHEXCSD (Грчка)	1.012.959

У периоду од 2014. године до 2024. године, број издавалаца је смањен за око 1.280, док је број активних финансијских инструмената, у периоду од 2014. године до 2024. године, смањен за приближно 1.360.

⁴ECSDA MEMBERS DATABASE (2023)
(<https://ecsd.eu/ecsd-members-database-2023>)

График бр. 5. Приказ тенденције смањења броја уписаних издавалаца финансијских инструмената периоду од 2014. године до 2024. године

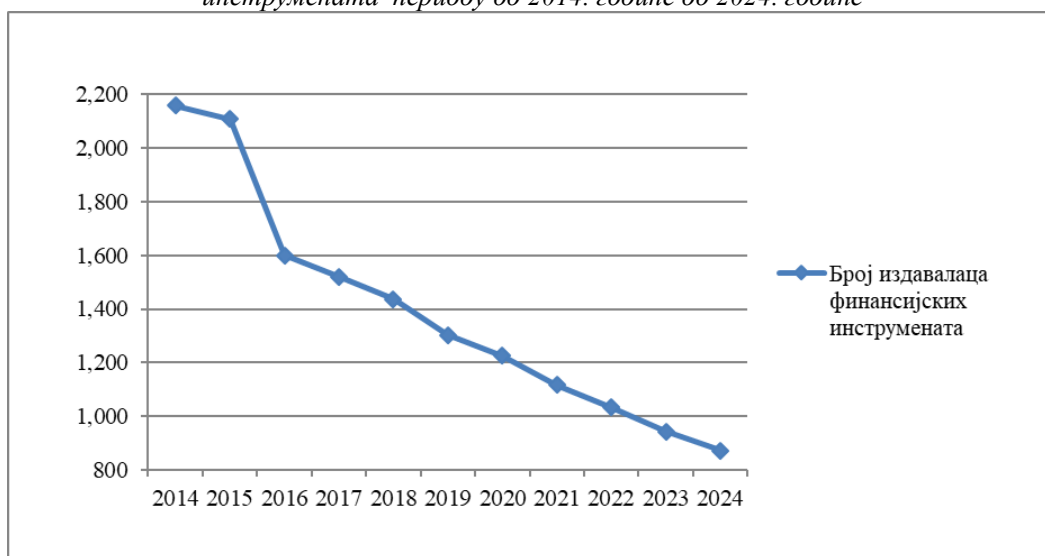
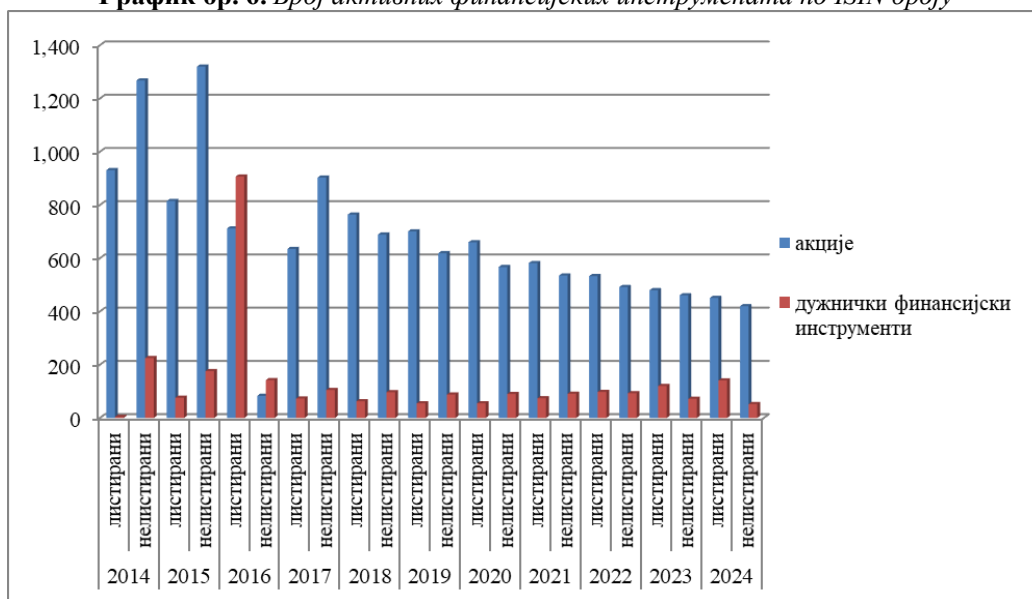

График бр. 6. Број активних финансијских инструмената по ISIN броју

У 2024. години, извршено је укупно 190 уписа емисија финансијских инструмената, и то:

- 42 уписа емисија акција, од чега 35 уписа емисија акција по основу повећања капитала акционарских друштава, а 7 уписа емисија акција по основу првог уписа;
- 118 уписа емисија дужничких хартија од вредности Републике Србије, од чега 109 уписа емисија дужничких хартија од вредности Републике Србије, 1 упис емисија благајничких записа НБС и 8 уписа емисија корпоративних обвезница;
- 30 уписа емисија права на стицање удела.

С друге стране, у 2024. години, укупно су исписане 162 емисије финансијских инструмената, од чега 77 емисија акција, по основу стечаја, ликвидације, промене правне форме акционарског друштва у друштво са ограниченом одговорношћу и статусне промене, 62 емисије права на стицање удела и 23 емисије дужничких хартија од вредности о року доспећа.

Тренд смањивања броја акционарских друштава се наставља у 2024. години, тако да је из регистра издавалаца који води Централни регистар, укупно исписано 71 акционарско друштво, и то:

- по основу промене правне форме укупно 29 акционарских друштава;
- по основу промене правне форме код продаје стечајног дужника укупно 13 акционарских друштава;
- по основу статусне промене укупно 1 акционарско друштво;
- по основу закљученог стечаја издаваоца укупно 14 акционарских друштава;
- по основу ликвидације издаваоца укупно 2 акционарска друштва;
- по основу принудне ликвидације издаваоца укупно 12 акционарских друштава.

КЛИРИНГ И САЛДИРАЊЕ ЗАКЉУЧЕНИХ ТРАНСАКЦИЈА

Централни регистар представља депозитарну институцију и клириншку кућу која својим члановима и њиховим клијентима обезбеђује сигурно регистровање финансијских инструмената, салдирање закључених послова са финансијским инструментима, односно врши клиринг и салдирање трансакција закључених на регулисаном и ван регулисаног тржишта.

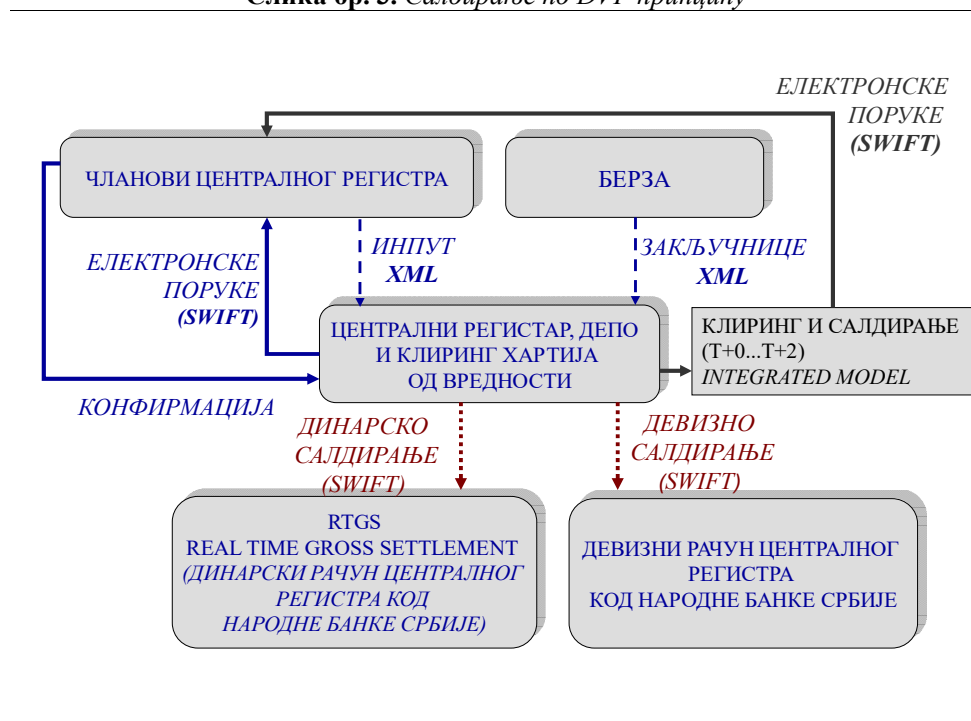
Систем салдирања финансијских инструмената је дизајниран на основу Препорука за систем салдирања финансијских инструмената (*Recommendations for Securities Settlement systems - Committee on Payment and Settlement Systems – CPSS; Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions - IOSCO*).

На основу законских прописа, Народна банка Србије отвара и води новчане рачуне Централног регистра. Салдирање у домаћој валути се одвија преко новчаног рачуна Централног регистра који се води код Народне банке Србије у РТГС систему. Салдирање трансакција у страној валути, Централни регистар спроводи преко девизног рачуна код Народне банке Србије.

Централни регистар врши пренос финансијских инструмената са рачуна продавца на рачун купца истовремено са преносом новчаних средстава са рачуна купца на рачун продавца (*Delivery versus Payment – DVP*), који подразумева:

- салдирање трансакција закључених на регулисаном тржишту/МТП и ОТП тржишту,
- истовремени пренос финансијских инструмената и новца,
- примену модела 2 салдирања према препорукама Банке за међународни систем салдирања (BIS) тј. салдирање финансијских инструмената на нивоу клијента и салдирање новчаних средстава на нивоу члана Централног регистра,
- вишеструко салдирање (**multiple settlement**),
- обављање салдирања у оквиру прописаног рока за салдирање (**settlement cycle**).

Слика бр. 3. Салдирање по DVP принципу

Поред салдирања по DVP принципу, Централни регистар врши пренос финансијских инструмената по основу плаћања другим финансијским инструментима (*Delivery versus Delivery – DVD*), пренос финансијских инструмената без плаћања (*Free of Payment - FOP*), као и пренос новчаних средстава по основу исплате дивиденде, главнице, анuitета и купона дужничких хартија од вредности, а у складу са Терминским планом рада Централног регистра.

За трансакције закључене на регулисаном тржишту/МТП-у, дужина циклуса салдирања је до два дана ($T+0$ до $T+2$), док се за трансакције закључене ван регулисаног тржишта/МТП салдирање извршава у реалном времену (*real-time*), или на дан назначен од стране члана односно клијента ($T+0$ до $T+2$). Салдирање трансакција по основу понуде за преузимање акција и понуде за стицање сопствених акција, врши се на дан унет у захтеву ($T+1$ до $T+2$).

У циљу усклађивања са одредбама регулативе Европске уније, којом се уређује пословање централних депозитара, почев од 01.01.2016. године, дужина циклуса салдирања за све финансијске инструменте сведена је на временски интервал до $T+2$.

Упоредни приказ са хронолошким подацима за:

- вредност салдираних трансакција акцијама, закључених на регулисаном тржишту/МТП и ван регулисаног тржишта /МТП акцијама, у периоду од 2014. године до 2024. године;
- вредност примарног трговања динарским дужничким финансијским инструментима Републике Србије, у периоду од 2014. године до 2024. године;
- вредност секундарног трговања динарским дужничким финансијским инструментима Републике Србије без репо трансакција, у периоду од 2014. године до 2024. године;
- вредност примарног трговања девизним дужничким финансијским инструментима Републике Србије, у периоду од 2014. године до 2024. године;
- вредност секундарног трговања девизним дужничким финансијским инструментима Републике Србије, у периоду од 2014. године до 2024. године;
- вредност примарног трговања корпоративним обвезницама, у периоду од 2014. године до 2024. године;
- вредност секундарног трговања корпоративним обвезницама, у периоду од 2014. године до 2024. године;
- вредност репо трансакција, у периоду од 2014. године до 2024. године;

приказани су на графицима број од 7 до 14, респективно.

График бр. 7. *Вредност салдираних трансакција акцијама, закључених на регулисаном тржишту/МТП и ван регулисаног тржишта /МТП*

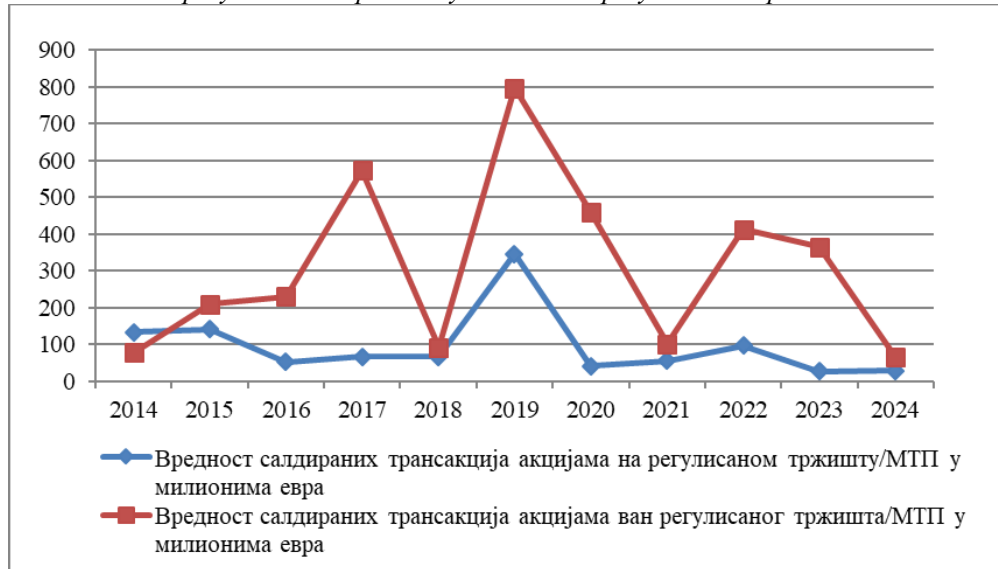

График бр. 8. *Вредност примарног трговања динарским дужничким финансијским инструментима Републике Србије*

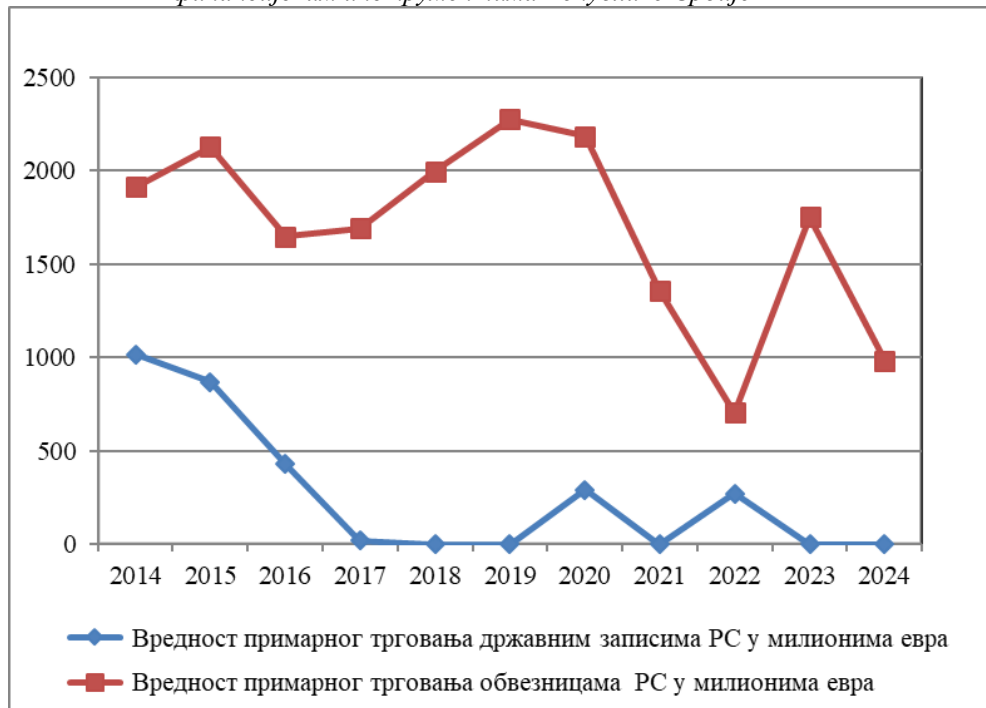

График бр. 9. *Вредност секундарног трговања динарским дужничким финансијским инструментима Републике Србије без репо трансакција*

График бр. 10. *Вредност примарног трговања девизним дужничким финансијским инструментима Републике Србије*

График бр. 11. *Вредност секундарног трговања девизним дужничким финансијским инструментима Републике Србије*

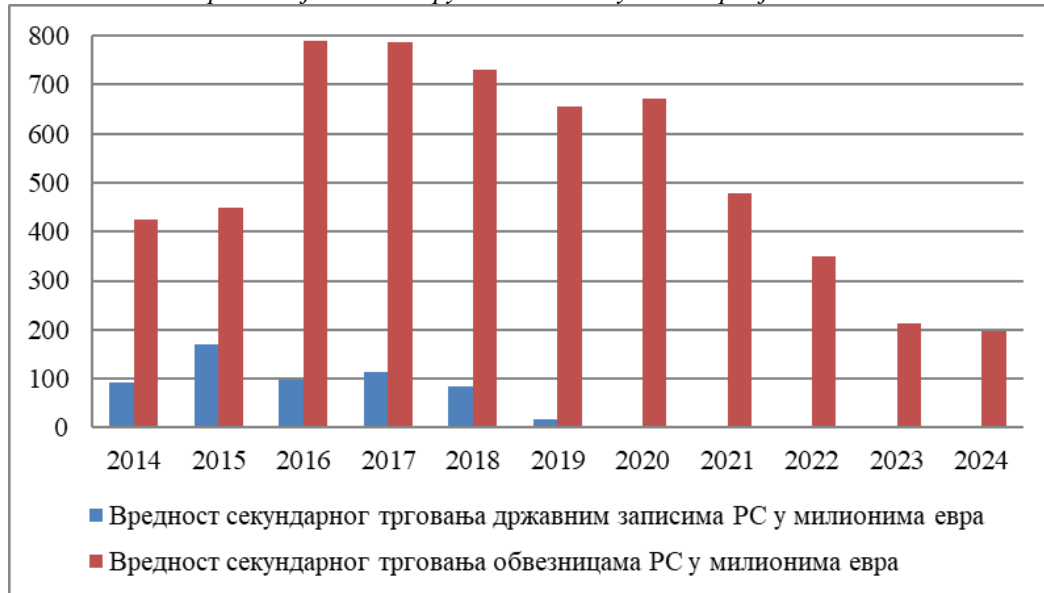

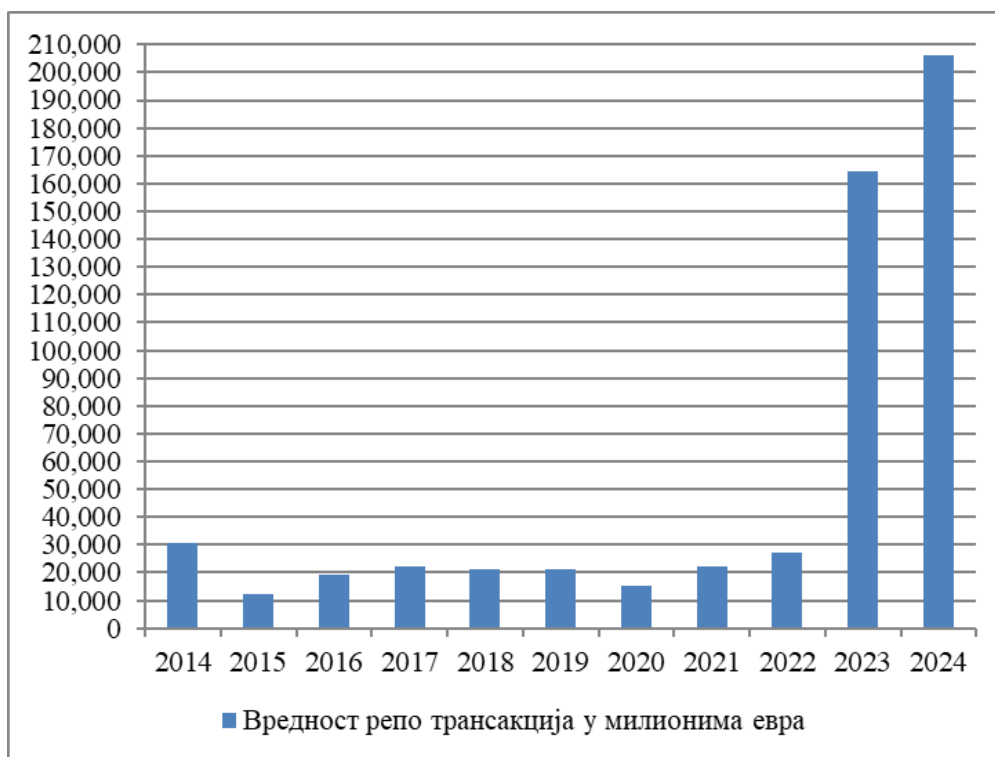
График бр. 12. *Вредност примарног трговања корпоративним обвезницама*

График бр. 13. *Вредност секундарног трговања корпоративним обвезницама*

График бр. 14. *Вредност репо трансакција*

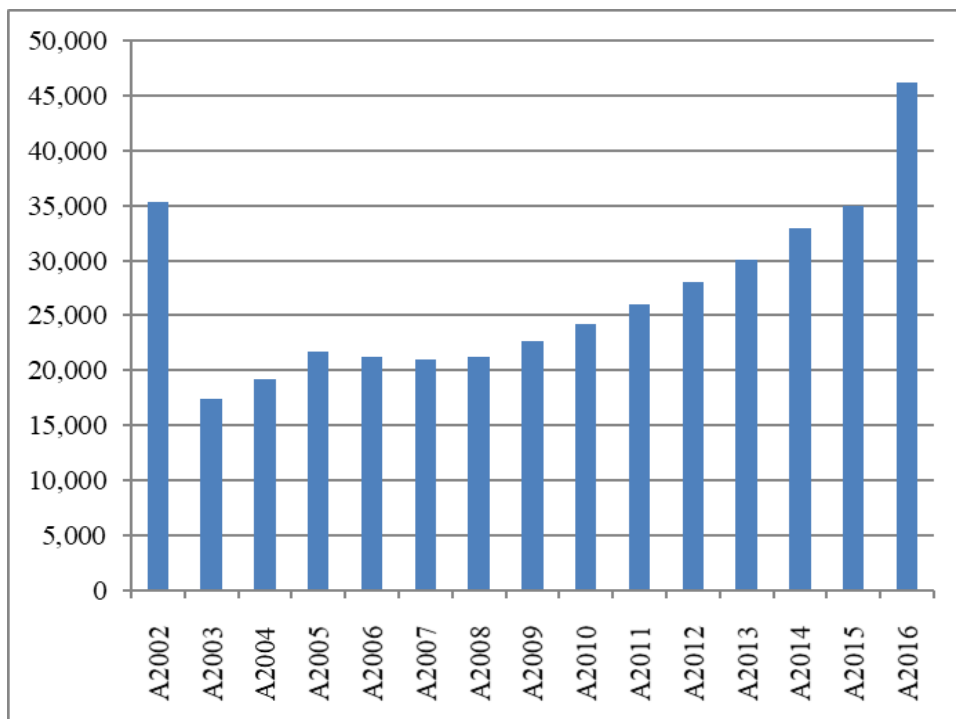

Конверзија обвезница девизне штедње грађана у 2024. години у ЕУР приказана је у табели бр. 7. и на графику бр. 15.

Табела бр. 7. Конверзија обвезница девизне штедње грађана у 2024. години у ЕУР

Серија обвезнице	Вредност конвертованих обвезница у 2024. године у ЕУР
Обвезнице РС серије А2002	35.385,00
Обвезнице РС серије А2003	17.457,00
Обвезнице РС серије А2004	19.252,00
Обвезнице РС серије А2005	21.667,00
Обвезнице РС серије А2006	21.219,00
Обвезнице РС серије А2007	20.992,00
Обвезнице РС серије А2008	21.262,00
Обвезнице РС серије А2009	22.697,00
Обвезнице РС серије А2010	24.197,00
Обвезнице РС серије А2011	25.956,00
Обвезнице РС серије А2012	27.988,00
Обвезнице РС серије А2013	30.089,00
Обвезнице РС серије А2014	32.938,00
Обвезнице РС серије А2015	35.032,00
Обвезнице РС серије А2016	46.262,00

График бр. 15. Вредност конвертованих обвезница у 2024. години у ЕУР

КОРПОРАТИВНЕ РАДЊЕ И ДОДАТНЕ УСЛУГЕ

Поред основних функција, Централни регистар пружа и све додатне (*non-core*) услуге, које се огледају у вршењу корпоративних радњи издаваоцима, спровођењу принудних откупа и права на продају финансијских инструмената, упису заложног права на финансијским инструментима, итд.

Сваки издавалац, чије акције су уписане у Централни регистар, закључио је уговор са једним од чланова Централног регистра. На основу закљученог уговора, члан Централног регистра постаје корпоративни агент свог клијента и подноси захтев Централном регистру за вршење корпоративних радњи у име свог клијента.

Корпоративне радње обухватају следеће послове:

- исплата дивиденде у акцијама и новцу,
- исплата купона, односно ануитета дужничких финансијских инструмената,
- исплата дужничких финансијских инструмената о року доспећа,
- обавештење о извршеној исплати дужничких финансијских инструмената, односно купона или ануитета,
- обавештење о неизвршеној исплати дужничких финансијских инструмената, односно купона или ануитета,
- обавештење о превременом откупу дужничких финансијских инструмената,
- обавештење о исплати дивиденде,
- објављивање позива за седницу скупштине акционара,
- обавештавање законитих ималаца акција о понуди за преузимање акција,
- обавештавање законитих ималаца акција о понуди за стицање сопствених акција,
- обавештавање законитих ималаца акција о понуди за отуђење сопствених акција,
- обавештење о стицању сопствених акција од несагласних акционара,
- обавештење о принудном откупу акција,
- обавештење о праву на продају акција,
- обавештење о придруживању акција државном пакету ради продаје тендерским путем,
- достављање јединствене евиденције акционара за потребе одржавања скупштине акционара, и у другим случајевима предвиђеним законом,
- друга обавештења на захтев члана.

Централни регистар обезбеђује информациону платформу за реализацију понуда за преузимање акција, које се објављују на основу Решења Комисије за хартије од вредности о одобрењу понуде за преузимање. Током 2024. године реализовано је 11 понуда за преузимање акција.

Преко свог информационог система, Централни регистар реализује стицање/продају сопствених акција издаваоца по систему - *pro rata*, а у складу са Законом о привредним друштвима. На овај начин реализовано је 13 понуда за стицање сопствених акција издаваоца.

У 2024. години, Централни регистар је извршио смањење капитала код 20 акционарсих друштава и то: сопствене акције поништене су код 10 акционарских друштава, акције у поседу акционара за 1 издаваоца, а смањење номиналне или рачуноводствене вредности извршено је код 9 акционарских друштава.

Током 2024. године, Централни регистар је извршио обрачун и исплату дивиденде у износу од 38,47 милиона евра (за 7 издавалаца).

С обзиром на велики број акционара за које је извршена исплата дивиденде, посебно истичемо следеће исплате дивиденде за бесплатне акције:

За издаваоца НИС а.д. Нови Сад:

- 28.08.2024. године, исплата дивиденде за 2.044.458 акционара, у укупном нето износу 1.293.692.466,39 динара.

За издаваоца ТЕЛЕКОМ СРБИЈА а.д. Београд:

- 24.12.2024. године, исплата дивиденде за 4.754.546 акционара, у укупном нето износу 1.562.923.218,36 динара.

Извршена је исплата купона/ануитета за дужничке финансијске инструменте у износу преко 578,22 милиона евра и исплата главнице за дужничке финансијске инструменте у износу преко 1,38 милијарди евра.

У 2024. години, Централни регистар је израдио и издао 483 јединствене евиденције акционара у складу са захтевима издавалаца за издавање јединствене евиденције акционара, као и исправку матичних бројева, односно књиге акционара за 90 клијената.

С аспекта извештавања и доставе података о власништву на финансијским инструментима, Централни регистар је у 2024. години обрадио укупно 16.742 захтева и то:

- 9.398 захтева достављених од стране јавних извршитеља;
- 2.451 захтев достављен од стране законитих ималаца;
- 2.326 захтева достављених од стране чланова Централног регистра;
- 724 захтева достављених од стране надлежних органа (Комисија за хартије од вредности, МУП, Пореска управа, Државно правобранилаштво, Тужилаштво, стечајни управници);
- 719 захтева достављених од стране јавних бележника;
- 649 захтева достављених од стране основних и привредних судова;
- 475 захтева достављених од стране адвоката.

На средства уплаћена у Гарантни фонд Централног регистра и на девизна средства уплаћена по основу послова са финансијским инструментима, Централни регистар обрачунава, наплаћује и плаћа камату члановима Централног регистра, у складу са одлуком Народне банке Србије којом се уређује обрачун, наплата и плаћање камате на девизна средства Централног регистра код Народне банке Србије. У 2024. години извршен је обрачун и књижење камате члановима Централног регистра у складу са обрачуном камате на девизна средства Централног регистра, по евиденцији Народне банке Србије, у укупном износу од 1.040.638,51 евра.

ЧЛАНОВИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

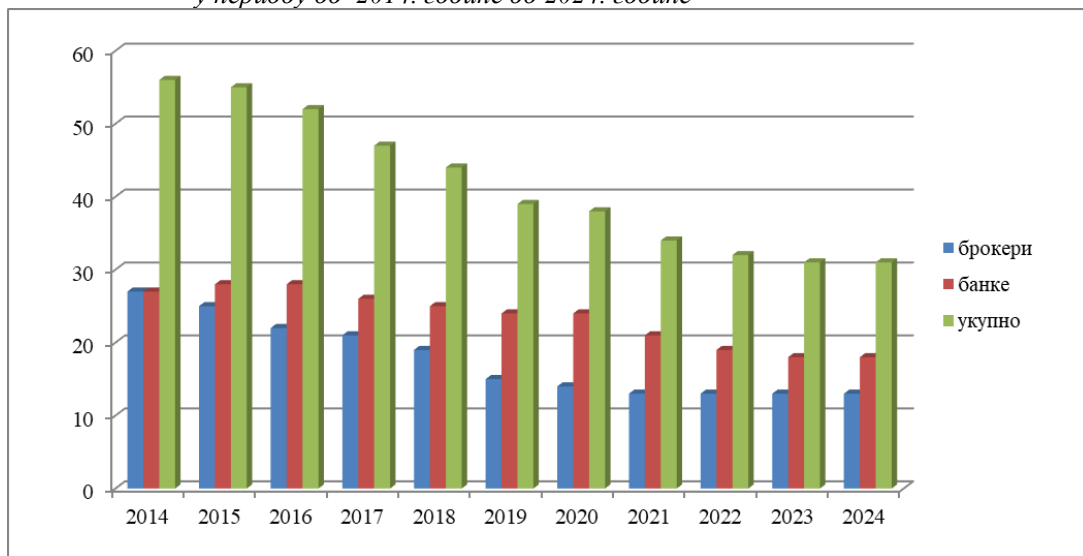
Послове из своје надлежности Централни регистар обавља за чланове Централног регистра који могу бити Република Србија, Народна банка Србије, инвестициона друштва, кредитне институције, организатори тржишта, регулисано тржиште, друштва за управљање фондовима, инострана правна лица која обављају послове клиринга и салдирања, односно регистрације финансијских инструмената или друга лица ако испуњавају услове чланства прописане актима Централног регистра.

Централни регистар обавља послове из своје надлежности електронски – разменом порука и података са својим члановима, на основу уговора којим се уређују међусобна права и обавезе.

На дан 31.12.2024. године, Централни регистар има 33 члана: Република Србија, Народна банка Србије, 18 банака и 13 брокерско-дилерских друштава.

Од укупно 18 банака – члана Централног регистра, 8 банака су овлашћене банке са дозволом Комисије за хартије од вредности за обављање инвестиционих делатности, а 10 банака су кредитне институције које у складу са Законом о тржишту капитала обављају додатне услуге из члана 2. став 1. тачка 9. поменутог закона.

График бр. 16. Тендеција смањења броја чланова Централног регистра
у периоду од 2014. године до 2024. године

Укупан број чланова Централног регистра (без Републике Србије и Народне банке Србије) је у периоду од 2014. године до 2024. године смањен са 56 на 31.

ПРЕГЛЕД ЧЛАНОВА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Табела бр. 8. *Преглед банака-чланова Централног регистра у 2024. години*

Бр.	Назив
1.	ADDIKO BANK AD BEOGRAD
2.	ADRIATIC BANK AD BEOGRAD
3.	AIK BANKA AD BEOGRAD
4.	ALTA BANKA AD BEOGRAD
5.	API BANK AD BEOGRAD
6.	BANCA INTESA AD BEOGRAD
7.	BANKA POŠTANSKA ŠTEDIONICA AD
8.	ERSTE BANK AD NOVI SAD
9.	EUROBANK DIREKTNA AD
10.	HALKBANK AD BEOGRAD
11.	MIRABANK AD
12.	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD
13.	OTP BANKA SRBIJA
14.	PROCREDIT BANK AD BEOGRAD
15.	RAIFFEISEN BANKA AD
16.	SRPSKA BANKA AD BEOGRAD
17.	UNICREDIT BANK SRBIJA AD
18.	YETTEL BANK AD

Табела бр. 9. *Преглед брокерско-дилерских друштава-чланова Централног регистра у 2024. години*

Бр.	Назив
1.	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD
2.	BDD TRADEWIN 24 AD BEOGRAD
3.	CONVEST A.D. NOVI SAD
4.	DUNAV STOCKBROKER AD BEOGRAD
5.	EURO FINEKS BROKER AD
6.	ILIRIKA INVESTMENTS AD
7.	INTERCITY BROKER AD
8.	MEDIOLANUM INVEST AD
9.	MOMENTUM SECURITIES AD N.SAD
10.	PRUDENCE CAPITAL A.D. BEOGRAD
11.	TANDEM FINANCIAL A.D. NOVI SAD
12.	TESLA CAPITAL A.D. BEOGRAD
13.	TEZORO BROKER AD

УЧЕШЋЕ ЧЛАНОВА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА У САЛДИРАЊУ

Учешће чланова Централног регистра у салдирању трансакција финансијским инструментима у 2024. години, према вредности промета и броју закључених трансакција за:

- трговање акцијама на регулисаном тржишту/МТП-депозитари купца;
- трговање акцијама на регулисаном тржишту/МТП-депозитари продавца;
- преузимање акција-депозитари купца;
- преузимање акција-депозитари продавца;
- промет акцијама на ОТП тржишту (осим преузимања акција)-депозитари купца;
- промет акцијама на ОТП тржишту (осим преузимања акција)-депозитари продавца;
- примарно трговање динарским финансијским инструментима Републике Србије-депозитари купца;
- примарно трговање динарским финансијским инструментима Републике Србије-депозитари продавца;
- секундарно трговање динарским финансијским инструментима Републике Србије-депозитари купца;
- секундарно трговање динарским финансијским инструментима Републике Србије-депозитари продавца;
- примарно трговање девизним финансијским инструментима Републике Србије-депозитари купца;
- примарно трговање девизним финансијским инструментима Републике Србије-депозитари продавца;
- секундарно трговање девизним финансијским инструментима Републике Србије (осим обвезница девизне штедње грађана)-депозитари купца;
- секундарно трговање девизним финансијским инструментима Републике Србије (осим обвезница девизне штедње грађана)-депозитари продавца;
- РЕПО трговање динарским финансијским инструментима-депозитари купца;
- РЕПО трговање динарским финансијским инструментима-депозитари продавца;
- РЕПО трговање девизним финансијским инструментима-депозитари купца;
- РЕПО трговање девизним финансијским инструментима-депозитари продавца;

приказани су у табелама број од 10 до 27, респективно.

Табела бр. 10. *Трговање акцијама на регулисаном тржишту/МТП - депозитари купца*

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	OTP BANKA SRBIJA	944,846,517.00	3,825	28.80
2	ERSTE BANK AD NOVI SAD	556,789,340.00	1,243	16.97
3	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	538,840,080.00	840	16.43
4	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	273,946,966.00	4,416	8.35
5	BANCA INTESA AD BEOGRAD	263,892,653.00	753	8.04
6	TESLA CAPITAL AD BEOGRAD	246,582,072.00	1,175	7.52
7	TEZORO BROKER AD	120,452,700.00	701	3.67
8	RAIFFEISEN BANKA AD	98,398,240.00	517	3.00
9	MOMENTUM SECURITIES AD N.SAD	66,785,853.00	135	2.04
10	TANDEM FINANCIAL AD NOVI SAD	58,758,860.00	256	1.79
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		3,280,221,037.00	14,557	100.00

Табела бр. 11. Трговање акцијама на регулисаном тржишту/МТП - депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	1,163,830,992.00	3,779	35.48
2	OTP BANKA SRBIJA	297,578,615.00	1,342	9.07
3	MOMENTUM SECURITIES AD N.SAD	282,453,910.00	194	8.61
4	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	280,832,497.00	484	8.56
5	BPŠ BANKA A.D. BEOGRAD	265,704,499.00	6,094	8.10
6	ERSTE BANK AD NOVI SAD	234,997,858.00	280	7.16
7	TESLA CAPITAL A.D. BEOGRAD	216,290,815.00	722	6.59
8	REPUBLIKA SRBIJA	154,669,868.00	6	4.72
9	BANCA INTESA AD BEOGRAD	144,109,591.00	955	4.39
10	RAIFFEISEN BANKA AD	81,591,141.00	335	2.49
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		3,280,221,037.00	14,557	100.00

Табела бр. 12. Преузимање акција - депозитари купца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	1,003,400,000.00	983	50.92
2	OTP BANKA SRBIJA	628,475,410.85	72	31.89
3	ERSTE BANK AD NOVI SAD	119,136,000.00	28	6.05
4	BANCA INTESA AD BEOGRAD	113,168,783.00	177	5.74
5	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	64,363,536.00	243	3.27
6	CONVEST AD NOVI SAD	12,758,000.00	9	0.65
7	RAIFFEISEN BANKA AD	12,597,687.00	7	0.64
8	TESLA CAPITAL AD BEOGRAD	7,382,690.00	104	0.37
9	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	6,641,600.00	6	0.34
10	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	2,671,000.00	48	0.14
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		1,970,594,706.85	1,677	100.00

Табела бр. 13. Преузимање акција - депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	506,142,674.40	406.00	25.68
2	TESLA CAPITAL AD BEOGRAD	345,250,396.40	233.00	17.52
3	OTP BANKA SRBIJA	342,698,244.40	137.00	17.39
4	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	206,510,546.95	253.00	10.48
5	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	155,358,525.15	330.00	7.88
6	BANCA INTESA AD BEOGRAD	138,678,681.30	162.00	7.04
7	ERSTE BANK AD NOVI SAD	94,242,901.50	35.00	4.78
8	MOMENTUM SECURITIES AD N.SAD	83,070,625.80	37.00	4.22
9	REPUBLIKA SRBIJA	54,631,217.00	6.00	2.77
10	RAIFFEISEN BANKA AD	26,285,050.00	27.00	1.33
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		1,970,594,706.85	1,677	100.00

Табела бр. 14. Промет акцијама на ОТЦ тржишту (осим преузимања акција) - депозитари купца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	2,484,058,114.68	473	48.01
2	ALTA BANKA AD BEOGRAD	1,276,289,530.10	1	24.67
3	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	487,760,490.00	333	9.43
4	ERSTE BANK AD NOVI SAD	394,073,307.47	81	7.62
5	RAIFFEISEN BANKA AD	223,434,401.20	3	4.32
6	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	151,410,110.00	84	2.93
7	OTP BANKA SRBIJA	92,022,148.96	2,374	1.78
8	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	28,567,986.56	209	0.55
9	BANCA INTESA AD BEOGRAD	20,627,009.54	139	0.40
10	MOMENTUM SECURITIES AD N.SAD	8,432,011.74	89	0.16
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		5,174,235,511.95	4,324	100.00

Табела бр. 15. Промет акцијама на ОТЦ тржишту (осим преузимања акција) - депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	REPUBLIKA SRBIJA	1,831,470,515.24	8	35.40
2	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	1,351,016,928.04	4	26.11
3	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	1,079,385,847.93	273	20.86
4	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	532,795,442.39	162	10.30
5	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	129,436,392.76	127	2.50
6	BANCA INTESA AD BEOGRAD	59,175,094.04	27	1.14
7	MOMENTUM SECURITIES AD N.SAD	44,900,237.38	96	0.87
8	OTP BANKA SRBIJA	35,691,586.54	28	0.69
9	ERSTE BANK AD NOVI SAD	22,515,435.52	28	0.44
10	TESLA CAPITAL AD BEOGRAD	17,143,420.10	74	0.33
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		5,174,235,511.95	4,324	100.00

Табела бр. 16. Примарно трговање динарским финансијским инструментима Републике Србије - депозитари купца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	31,896,291,282.90	29	27.72
2	RAIFFEISEN BANKA AD	20,461,381,913.62	18	17.78
3	OTP BANKA SRBIJA	15,412,044,220.76	16	13.39
4	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	14,050,518,915.30	5	12.21
5	ERSTE BANK AD NOVI SAD	13,071,735,067.42	23	11.36
6	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	11,686,691,064.45	5	10.16
7	HALKBANK AD BEOGRAD	3,144,079,948.40	2	2.73
8	DUNAV STOCKBROKER AD BEOGRAD	2,586,139,527.80	9	2.25
9	ADDIKO BANK AD BEOGRAD	1,494,619,000.00	1	1.30
10	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	705,157,700.00	1	0.61
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		115,073,223,408.61	112	100.00

Табела бр. 17. *Примарно трговање динарским финансијским инструментима Републике Србије*
- депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	REPUBLIKA SRBIJA	115,073,223,408.61	112	100.00
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		115,073,223,408.61	112	100.00

Табела бр. 18. *Секундарно трговање динарским финансијским инструментима Републике Србије*
- депозитари купца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	186,089,997,287.42	1,205	66.22
2	RAIFFEISEN BANKA AD	26,646,919,395.31	177	9.48
3	OTP BANKA SRBIJA	12,822,128,403.59	60	4.56
4	ERSTE BANK AD NOVI SAD	11,294,199,638.54	95	4.02
5	BANCA INTESA AD BEOGRAD	11,202,869,447.06	17	3.99
6	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	8,749,246,364.43	15	3.11
7	AIK BANKA AD BEOGRAD	6,394,584,945.98	11	2.28
8	SRPSKA BANKA AD BEOGRAD	4,744,754,846.99	13	1.69
9	HALKBANK AD BEOGRAD	4,149,653,430.00	4	1.48
10	EUROBANK DIREKTNA AD	2,861,467,633.15	7	1.02
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		281,035,512,227.13	1,618	100.00

Табела бр. 19. *Секундарно трговање динарским финансијским инструментима Републике Србије*
- депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	207,518,675,590.11	1,330	73.84
2	RAIFFEISEN BANKA AD	34,180,914,942.00	157	12.16
3	ERSTE BANK AD NOVI SAD	17,969,033,580.35	90	6.39
4	OTP BANKA SRBIJA	12,152,319,918.21	29	4.32
5	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	4,713,614,577.93	4	1.68
6	HALKBANK AD BEOGRAD	3,435,357,180.00	3	1.22
7	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	675,640,700.00	1	0.24
8	SRPSKA BANKA AD BEOGRAD	340,883,200.00	1	0.12
9	EUROBANK DIREKTNA AD	47,010,739.53	1	0.02
10	ADDIKO BANK AD BEOGRAD	2,061,799.00	2	0.00
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		281,035,512,227.13	1,618	100.00

Табела бр. 20. *Примарно трговање девизним финансијским инструментима Републике Србије*
- депозитари купца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у ЕУР	Број транс.	Проценат
1	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	50,718,250.21	5	22.69
2	BANCA INTESA AD BEOGRAD	50,417,783.80	3	22.56
3	ERSTE BANK AD NOVI SAD	33,536,497.90	13	15.00
4	MEDIOLANUM INVEST AD	21,705,024.69	1	9.71
5	RAIFFEISEN BANKA AD	16,432,601.94	6	7.35
6	OTP BANKA SRBIJA	16,424,355.98	9	7.35
7	EUROBANK DIREKTNA AD	15,282,900.00	1	6.84
8	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	7,611,525.00	1	3.41
9	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	4,782,887.98	11	2.14
10	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	3,595,561.70	6	1.61
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		223,528,209.20	57	100.00

Табела бр. 21. *Примарно трговање девизним финансијским инструментима Републике Србије*
- депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у ЕУР	Број транс.	Проценат
1	REPUBLIKA SRBIJA	223,528,209.20	57	100,00
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		223,528,209.20	57	100,00

Табела бр. 22. *Секундарно трговање девизним финансијским инструментима Републике Србије*
- депозитари купца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у ЕУР	Број транс.	Проценат
1	MEDIOLANUM INVEST AD	126,798,862.74	100	77.36
2	ERSTE BANK AD NOVI SAD	11,405,469.44	145	6.96
3	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	8,556,367.96	17	5.22
4	RAIFFEISEN BANKA AD	8,141,779.37	6	4.97
5	OTP BANKA SRBIJA	4,948,109.15	5	3.02
6	SRPSKA BANKA AD BEOGRAD	3,037,170.00	1	1.85
7	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	1,014,864.68	1	0.62
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		163,902,623.34	275	100.00

Табела бр. 23. *Секундарно трговање девизним финансијским инструментима Републике Србије*
- депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у ЕУР	Број транс.	Проценат
1	MEDIOLANUM INVEST AD	126,358,027.86	91	77.09
2	RAIFFEISEN BANKA AD	12,867,766.66	8	7.85
3	ERSTE BANK AD NOVI SAD	9,733,797.12	144	5.94
4	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	8,966,279.64	24	5.47
5	OTP BANKA SRBIJA	4,961,887.38	7	3.03
6	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	1,014,864.68	1	0.62
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		163,902,623.34	275	100.00

Табела бр. 24. РЕПО трговање финансијским инструментима салдирано у динарима
- депозитари купца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	RAIFFEISEN BANKA AD	4,340,960,669,999.50	65	18.00
2	OTP BANKA SRBIJA	3,678,956,080,000.00	51	15.25
3	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	3,383,411,359,999.98	54	14.03
4	BANCA INTESA AD BEOGRAD	3,242,239,713,958.53	53	13.44
5	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	2,289,431,050,000.00	51	9.49
6	AIK BANKA AD BEOGRAD	1,686,744,050,000.00	50	6.99
7	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	1,355,659,909,999.62	54	5.62
8	EUROBANK DIREKTNA AD	997,819,310,000.08	45	4.14
9	SRPSKA BANKA AD BEOGRAD	907,496,720,000.00	48	3.76
10	PROCREDIT BANK AD BEOGRAD	712,995,370,000.00	53	2.96
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		24,119,050,003,957.70	846	100.00

Табела бр. 25. РЕПО трговање финансијским инструментима салдирано у динарима
- депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у РСД	Број транс.	Проценат
1	NARODNA BANKA SRBIJE	24,047,800,000,000.00	823.00	99.70
2	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	56,900,003,957.67	16.00	0.24
3	AIK BANKA AD BEOGRAD	14,350,000,000.04	7.00	0.06
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		24,119,050,003,957.70	846	100.00

Табела бр. 26. РЕПО трговање финансијским инструментима салдирано у ЕУР
- депозитари купца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у ЕУР	Број транс.	Проценат
1	AIK BANKA AD BEOGRAD	34,440,644.55	47	63.24
2	EUROBANK DIREKTNA AD	11,009,927.81	11	20.22
3	MEDIOLANUM INVEST AD	6,009,227.00	2	11.03
4	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD	3,000,000.00	1	5.51
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		54,459,799.36	61	100

Табела бр. 27. РЕПО трговање финансијским инструментима салдирано у ЕУР
- депозитари продавца

Ред бр	Члан Централног регистра	Вредност промета у ЕУР	Број транс.	Проценат
1	MEDIOLANUM INVEST AD	44,460,635.58	48	81.64
2	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	9,999,163.78	13	18.36
УКУПНО СВИ ЧЛАНОВИ		54,459,799.36	61	100.00

КОНТРОЛА ЧЛАНОВА ОД СТРАНЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

У циљу заштите учесника на финансијском тржишту, Централни регистар на основу законских овлашћења, врши контролу рада својих чланова у делу који се односи на обављање послова са Централним регистром.

У складу са Правилима пословања Централног регистра, контрола пословања чланова обавља се као документарна контрола на основу документације достављене од стране чланова Централног регистра. Извештаји о извршеној контроли достављају су Комисији за хартије од вредности, као надзорном органу.

Током 2024. године, Централни регистар није вршио контролу чланова Централног регистра, с обзиром да је пројекат развоја и имплементације интегралног информационог система Централног регистра подразумевао пуно ангажовање како запослених Централног регистра, тако и чланова Централног регистра у развојном и корисничком тестирању функционалности новог информационог система.

ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОГИЈА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

С обзиром да Централни регистар представља једну од најважнијих финансијских институција у земљи, која располаже изузетно поверљивим подацима о финансијским инструментима и законитим имаоцима финансијских инструмената, и која у реалном времену региструје све промене тих података, у обавези је да осигура максималну заштиту и безбедност података свог информационог система. Имајући ово у виду, Централни регистар је:

- дизајнирао и применио мере заштите од злонамерног приступа свом ИТ систему, као и надгледање примењених мера, у циљу осигуравања интегритета, поверљивости и расположивости информационих ресурса;
- планирао и применио мере мрежне заштите у циљу осигуравања интегритета, поверљивости, расположивости и ауторизованог коришћења података који су предмет преноса;
- планирао и применио мере заштите од неповољних догађања из непосредне околине ИТ система;
- планирао и применио мере заштите од физичког приступа ресурсима ИТ система.

Корисници информационог система Централног регистра су запослени Централног регистра, чланови Централног регистра и државни органи.

Чланови Централног регистра имају приступ само оним подацима Централног регистра, који се односе на њихове клијенте. Ауторизација приступа чланова Централног регистра се врши двофакторском аутентификацијом, путем „smart“ картица са криптокључевима које издаје Централни регистар.

За потребе оптимизације рада корисника услуга Централног регистра, а у складу са међународним стандардима, приводи се крају развој новог апликативног софтвера који ће заменити постојећи, интерно развијени апликативни софтвер у оквиру информационог система.

С обзиром на суштински значај функционисања ИТ система, Централни регистар је током 2024. године спровео следеће значајне активности у области развоја и унапређења функционалности и ефективности ИТ система, а у циљу смањења ризика пословања Централног регистра:

- настављен је рад на изради и имплементацији интегралног информационог система (ИИС) Централног регистра;
- дана 31.12.2024. године извршен је технички пријем ИИС;
- у току је интензиван рад припреми ИИС-а за продукцију, тестирању испоручених функционалности, као и рад на исправкама уочених недостатака;
- извршено је проширење капацитета постојећег сториџ система, реализовањем јавне набавке; настављена је сарадња са *Euroclear Bank*, ради повезивања са овом институцијом. Започет је поступак развоја софтвера за спречавање прања новца и финансирање тероризма и праћење санкционих листа, у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма и захтевима *Euroclear Bank*.

Централни регистар има три удаљене локације на којима се врши континуирани *back-up* базе података и софтверских апликација Централног регистра. У складу са Процедуром за *back-up* података, Централни регистар врши периодично тестирање *back-up* података са хард диска.

Централни регистар континуирано ради на усавршавању постојећих и дизајнирању нових услуга које нуди својим члановима и клијентима, као и унапређењу и оптимизацији информационо-комуникационе технологије, у складу са међународним стандардима.

ЈАВНО ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА У ВЕЗИ СА ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТРУМЕНТИМА

Централни регистар је на својој интернет страници, у складу са законом који регулише тржиште капитала, учинио јавно доступним следеће податке, које свакодневно ажурира:

- податке о издавању, замени и брисању финансијских инструмената;
- податке о корпоративним активностима које Централни регистар обавља у вези са финансијским инструментима;
- податке о акционарима из регистра који води, укључујући износе и проценат класе финансијског инструмента у укупном обиму тог инструмента, са стањем на претходни дан. У складу са законом који регулише заштиту података о личности, лични подаци за физичка лица се не објављују јавно;
- податке о заложном праву на финансијским инструментима у оквиру Регистра заложног права који води Централни регистар у складу са Законом о тржишту капитала.

У оквиру опције *Упутства* на интернет страници дата су детаљна упутства:

- за чланство у ЦРХоВ;
- за приступ аукцијској платформи;
- за доставу података на захтев законитих ималаца или лица која докажу свој законски интерес за доставу података о стању и променама на рачуну финансијских инструмената;
- за уговорну залогу;
- за доставу података на захтев јавних извршитеља за потребе уписа и брисања заложног права и забране располагања на финансијским инструментима, као и продаје заложених финансијских инструмената;
- за пренос финансијских инструмената са привременог власничког рачуна клијента отвореног у ЦРХоВ.

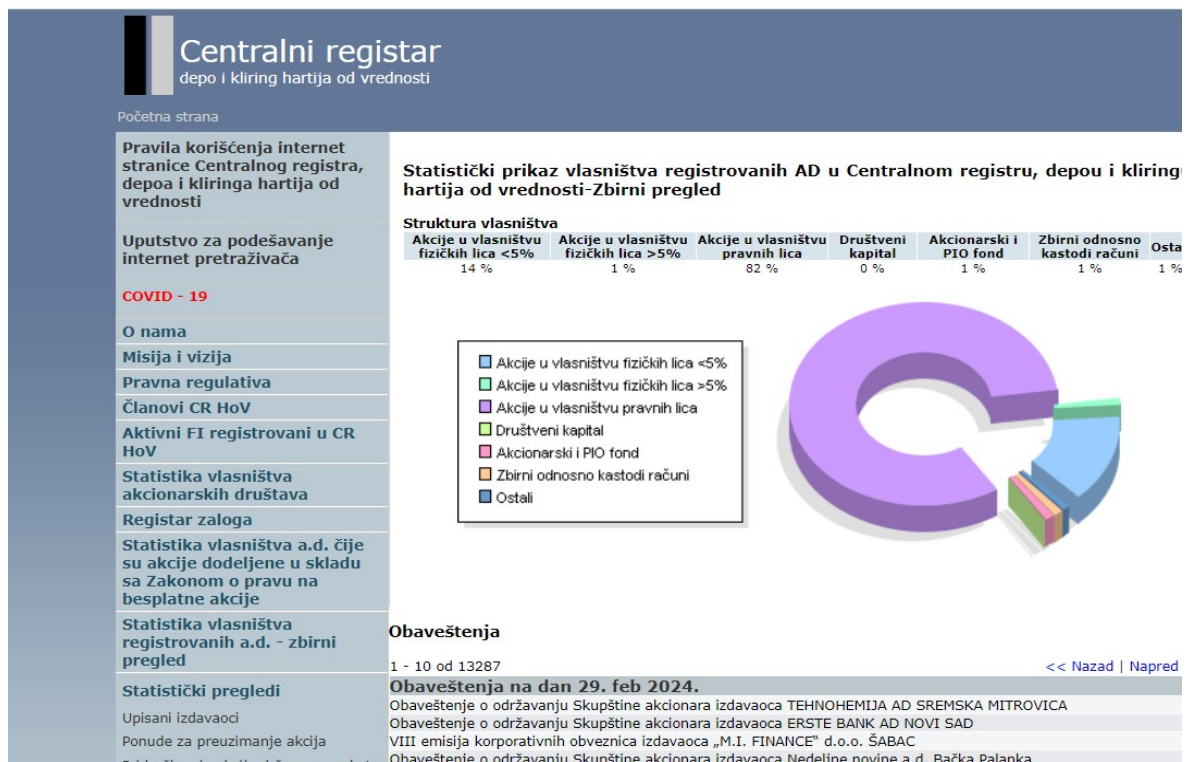
У складу са начелима која су прописана Законом о заштити података о личности ("Сл. гласник РС", бр. 87/2018), а која се односе на обраду личних података, на интернет страници у опцији *Заштита података о личности* јавно је објављено Обавештење физичким лицима о обради личних података у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности.

Интернет презентација Централног регистра има следеће карактеристике:

- омогућава лако кретање и проналажење одређених података;
- кориснику пружа могућност различитих критеријума претраге;
- представља резултат савремених технолошких решења;
- интернет страницу Централног регистра самостално креирају и одржавају запослени у ИТ сектору.

Централни регистар врши редовно ажурирање податка на интернет страници о издавању, замени и брисању финансијских инструмената, података о корпоративним активностима издавалаца, власничкој структури издавалаца, извод из јединствене евиденције акционара и других података у складу са важећом законском регулативом, на дневном нивоу.

Слика бр. 4. Изглед интернет стране Централног регистра

НАДЗОР НАД ПОСЛОВАЊЕМ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Поступак континуираног и редовног непосредног надзора од стране Комисије за хартије од вредности

У складу са Законом о тржишту капитала, Комисија за хартије од вредности врши надзор над пословањем Централног регистра.

Надлежности и овлашћења Комисије за хартије од вредности у вези са надзором над Централним регистром огледају се у праћењу да ли Централни регистар послује на законит и професионалан начин који унапређује интегритет тржишта капитала у Републици Србији, укључујући законито и ефикасно вршење клиринга, салдирања и регистравања финансијских инструмената. Надзор Комисије за хартије од вредности над Централним регистром заснива се на начелу надзора заснованом на процени ризика, који подразумева непосредну контролу и континуирани надзор области пословања Централног регистра, које представљају највећи системски ризик у смислу обима и врсте трансакција и послова.

Током 2024. године, Комисија за хартије од вредности је спроводила континуирани надзор над пословањем Централног регистра у складу са Правилником о надзору који спроводи Комисија за хартије од вредности ("Сл. гласник РС", број 143 од 29.12.2022.).

Након спроведеног непосредног надзора из 2021. године, још увек је актуелан налог да Централни регистар обезбеди секундарни рачунарски систем на удаљеној локацији и повезан на другу електричну мрежу.

Комисија за хартије од вредности је, до сада, два пута продужила Централном регистру рок за поступање по наведеном налогу услед појаве нових околности везаних за намеру Министарства финансија да за институције тржишта капитала (Комисију за хартије од вредности, Београдску берзу и Централни регистар) обезбеди нов пословни простор на јединственој локацији. Сходно текућој динамици изградње новог пословног простора, пресељење на нову локацију се очекује

крајем месеца априла 2025. године. У том смислу, Комисија за хартије од вредности је уважила аргументацију Централног регистра да би обезбеђење секундарног рачунарког система за садашњу примарну локацију било нерационално, те је продужила рок за поступање по овом налогу до 6.9.2025. године.

Комисија за хартије од вредности даје претходну сагласност на Статут, Правила пословања и Правилник о тарифи Централног регистра и све измене ових аката и Централни регистар је дужан да од Комисије за хартије од вредности прибави претходну сагласност за именовање директора и чланова Надзорног одбора. Приликом давања претходне сагласности, Комисија за хартије од вредности примењује стандарде и процедуре, као што су, одговарајућа пословна репутација и најмање три године радног искуства, у вези са финансијским инструментима, а како би се обезбедило добро и поуздано управљање Централним регистром.

РЕВИЗИЈА ПОСЛОВАЊА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Пословне активности и процеси у Централном регистру су предмет објективне и независне ревизије коју спроводи самостални интерни ревизор. Улога самосталног интерног ревизора Централног регистра се огледа у његовом доприносу у остваривању пословних циљева Централног регистра путем систематичне оцене интерних контрола, процеса управљања ризицима и процеса управљања организацијом, као и пружањем препорука у циљу унапређења пословања Централног регистра. Самостални интерни ревизор ове послове врши путем редовних, планираних ревизија, ванредних ревизија по захтеву руководства, или пружањем саветодавних услуга.

Током 2024. године, у оквиру интерне ревизије су спроведене следеће активности:

- спровођење ревизије функционисања система финансијског управљања и контроле;
- спровођење ревизије процеса наплата тарифе за тарифне ставове који се наплаћују унапред;
- спровођење ревизије процеса управљања информационом безбедношћу;
- праћење реализације препорука из ревизија обављених у претходном периоду;
- редовно годишње извештавање Сектора Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија Републике Србије о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије.

Такође, у складу са Законом о тржишту капитала, финансијски извештаји Централног регистра су предмет ревизије независног ревизора. Од 2015. године, Централни регистар је разврстан као велико правно лице које је обавезник ревизије у складу са Законом о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021 - др. закон) и Законом о ревизији ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019).

За ревизију финансијских извештаја о пословању за 2024. годину изабрана је ревизорска кућа „PKF“ д.о.о. Београд.

ИНФОРМАЦИОНА БЕЗБЕДНОСТ

У области информационе безбедности, поред већ успостављених стандардних процеса информационе безбедности, у 2024. години, вршене су ванредне контроле и појачано праћење информационе безбедности пословног система Централног регистра. С тим у вези, Централни регистар је увео још једну редовну контролу, која се спроводи на годишњем нивоу, а то је тестирање пенетрације мреже, односно ПЕН тест. На основу препорука датих у извештају ПЕН тестирања, предузимају се мере за отклањање уочених слабости система.

Током 2024. године настављен је рад на пројекту израде и имплементације интегралног информационог система где је један од најважнијих циљева повећање безбедности података који се у систему обрађују и чувају.

За потребе повезивања Централног регистра на SWIFT мрежу, извршена је ревизија информационог система Централног регистра од стране екстерне лиценциране ревизорске куће. Извештај ревизора је био позитиван. Централни регистар је од повезивања на SWIFT мрежу, обавезан да сваке године спроводи ову ревизију.

САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА У СРБИЈИ

Током 2024. године, Централни регистар је активно сарађивао са институцијама финансијског тржишта, као и са другим институцијама Републике Србије. Настављена је успешна сарадња са Министарством финансија, Министарством привреде, Управом за јавни дуг Републике Србије, Народном банком Србије, Агенцијом за осигурање депозита, Акционарским фондом, Агенцијом за привредне регистре, Комисијом за хартије од вредности, Београдском берзом, Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу, Комором јавних извршитеља, Привредном комором Србије и члановима Централног регистра.

Централни регистар је и током 2024. године активно учествовао у раду Преговарачке групе 9 - Финансијске услуге у процесу приступања Републике Србије Европској унији, и то у две области: тржишта капитала и инфраструктуре финансијских тржишта, за делове NPAА 3.9.3. – Инфраструктура финансијског тржишта и 3.9.4 – Тржишта хартија од вредности и инвестиционе услуге.

Током 2024. године је успешно вршена размена података у складу са Споразумом о размени података са Народном банком Србије, а Централни регистар је и учесник у пројекту Народне банке Србије ради увођења MX порука по стандарду ISO 20022.

Настављена је успешна сарадња са Београдском берзом, у складу са споразумом о сарадњи, као и прилагођавање информационог система Централног регистра изменама информационог система Београдске берзе, а у оквиру пројекта повезивања са платформом за трговање *ATHEX Group*.

Такође, настављена је успешна сарадња са Агенцијом за привредне регистре, Управом за јавни дуг и Привредном комором Србије, у складу са споразумима о сарадњи постигнутим у претходним годинама.

Представници Централног регистра активно учествују у пројекту Министарства финансија који се односи на повезивање са *Euroclear Bank*, а све у складу са донетим изменама Закона о јавном дугу и Закона о тржишту капитала, као и са одређеним циљем да клиринг и салдирање државних обвезница може обављати, поред Централног регистра, и страно правно лице регистровано за обављање ових послова.

У циљу овог пројекта, почетком 2024. године, Централни регистар је постао обвезник примене Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма у пуном обиму.

Представници Централног регистра су током године учествовали на редовним *online* састанцима, са представницима Управе за јавни дуг и *Euroclear Bank*, а по потреби су се укључивали и представници Министарства финансија, Народне банке Србије, као и представници *Asseco* ради разматрања техничких питања.

Централни регистар је, у сарадњи са Министарством финансија и Управом за јавни дуг и даље ангажован на:

- усаглашавању уговора између свих учесника у пројекту,
- дефинисању процесних радњи, у смислу утврђивања токова пословног процеса повезивања и размене SWIFT порука са *Euroclear Bank*, као и дефинисање договореног у документу *Service Description* и интерном акту Централног регистра,
- стварању техничких услова за повезивање на SWIFT мрежу и повезивање са *Euroclear Bank*.

Сарадња са Министарством финансија током 2024. године остварена је и у следећим пројектима:

- обезбеђење пословног простора на локацији *Railway City*,
- промоција издавања корпоративних обвезница,
- формирање централизованог Регистра заложног права на инвестиционим јединицама у информационом систему Централног регистра.

Током 2024. године остварено је учешће на седницама Координационог тела Владе Републике Србије за спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Представници Централног регистра су током 2024. године сачинили Извештаје за Портал за достављање годишњих извештаја поверенику за приступ информацијама од јавног значаја.

Остварена је и сарадња са Агенцијом за спречавање корупције у вези са применом Међународног споразума о размени података у сврху провере изјава о имовини, у организацији Регионалне антикорупцијске иницијативе.

Централни регистар је у току 2024. године редовно достављао извештаје (на дневном, месечном и годишњем нивоу) Комисији за хартије од вредности, Министарству финансија, Народној Банци Србије, Београдској берзи и другим надлежним органима, у складу са достављеним захтевима.

САРАДЊА СА МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Централни регистар, као члан, својим учешћем у раду међународних организација: ECSDA (*European Central Securities Depository Association*) и ANNA (*Association of National Numbering Agencies*), доприноси интеграцији домаћег финансијског тржишта у међународно финансијско тржиште.

Представници Централног регистра су присуствовали у 2024. години:

- редовној генералној скупштини ANNA и састанку „*The ANNA Meets the Market*“, који су одржани од 12. до 14. јуна 2024. године, у Мадриду;
- ANNA вебинару *DIGITAL ASSETS FROM A to Z*, који је одржан 25. априла 2024. године;
- ванредној скупштини и седници Одбора директора ECSDA, која је одржана 22. марта 2024. године у Бриселу;
- *online* ванредној скупштини и седници Одбора директора ECSDA, која је одржана 11. априла 2024. године у Бриселу;
- *online* састанку радне групе за корпоративне радње *AMI-SeCo*, на тему *Migration to ISO20022* - увођење и прелазак на стандард ISO20022, који је одржан 13. августа 2024. године;
- конференцији „*ECSDA Post-trade Conference 2024*“ која је одржана 19. новембра 2024. године у Бриселу, као и седници савета *ECSDA Senior Council* која је одржан 20. новембра 2024. године у Бриселу.

На скуповима ових организација, као и у писаној кореспонденцији са осталим члановима поменутих организација, Централни регистар промовише пословање које обавља на територији Републике Србије, размењује искуства из обављања делатности централних регистара и националних нумеричких асоцијација, информише се о доношењу и примени најновије европске и међународне регулативе и прати трендове развоја на међународном финансијском тржишту.

Као члан, Централни регистар је у обавези да учествује у раду органа поменутих међународних организација, учествује у радним групама поводом најактуелнијих питања из области финансијских инструмената, као и да пружи свој допринос у раду ових међународних организација.

Сарадња са ECSDA подразумевала је и попуњавање одређених анкета и упитника, као што су упитници у вези са повезивањем централних депозитара хартија од вредности (*CSD Link arrangement questionnaire*).

Централни регистар је током 2024. године са представницима међународних финансијских институција и иностраних инвестиционих компанија заинтересованих за улагање на нашем финансијском тржишту, одржао низ *onsite* и *online* (путем платформи: *Webex*, *Zoom* или *Microsoft Teams*) састанака. Међу најзначајнијим међународним финансијским институцијама су *The World Bank*, *Euroclear Bank*, *Clearstream*, *J.P. Morgan*, *The Bank of New York Mellon*, *Northem Trust*, *HSBCS Bank PLC*, *Thomas Murray* и други.

Међународна институција за процену ризика Централних регистара „*Thomas Murray*“ је доделила Централном регистру оцену рејтинга за процену ризика: А-, на основу њихове сопствене методологије. Оцена рејтинга за процену ризика у претходној години такође је била: А-.

Централни регистар сваке године учествује у пројекту Асоцијације глобалних кастодијана⁵ (*Association of Global Custodians Depository Information-Gathering Project*).

ПЕРСПЕКТИВЕ ДАЉЕГ РАЗВОЈА

У склопу активности које су Влада Републике Србије и Министарство финансија Републике Србије предузели на унапређењу и развоју тржишта капитала, крајем 2021. године усвојена је национална Стратегија за развој тржишта капитала за период од 2021. до 2026. године. Узимајући у обзир целокупно стање на тржишту капитала, као и капацитете и могућности учесника који чине инфраструктуру тржишта капитала констатована је нужност значајније међуфункционалне повезаности актера тржишта капитала, која укључује и пословање кључних носилаца активности на реализацији усвојене Стратегије.

С тим у вези, у току је пројекат Министарства финансија за обезбеђивање адекватног пословног простора Комисије за хартије од вредности, Београдске берзе и Централног регистра, чија је реализација планирана за други квартал 2025. године.

Такође, Централни регистар континуирано ради на одржавању и оптимизацији свог информационо-комуникационог система, као и квалитета пружених услуга својим члановима и клијентима.

Централни регистар ће у наредном периоду вршити улагања у техничко-технолошке и информационо комуникационе ресурсе, што подразумева куповину савремене опреме. Набавка опреме подразумева и улагања у људске ресурсе у смислу праћења савремених достигнућа у примени нових апликативних решења неопходних за рад Централног регистра, у складу са међународним стандардима.

У циљу обезбеђења сигурности непрекидног функционисања информационог система, Централни регистар има у плану да у наредном периоду формира секундарни рачунарски систем (*DR site*) чиме би се обезбедио континуитет рада у случају елементарних непогода попут поплава, пожара и слично.

Пројекат повезивања Централног регистра са међународним централним депозитаром хартија од вредности *Euroclear Bank*, ће подразумевати бројне активности у 2025. години:

- потписивање уговора између учесника у пројекту,
- доношење посебног акта и усаглашавање постојећих аката Централног регистра,
- пуштање у продукцију новог ИИС,
- тестирање рада функционалности повезивања са *Euroclear Bank*, спровођење процедуре пријема у чланство Централног регистра у *Euroclear Bank*,
- отварање номинованог рачуна финансијских инструмената *Euroclear Bank* у Централном регистру,
- миграција постојећих емисија државних хартија од вредности,

⁵ Асоцијација глобалних кастодијана (*Association of Global Custodians*) је група од 11 финансијских институција које пружају услуге у вези са хартијама од вредности, чување и сервисирање хартија од вредности, пре свега институционалним прекограничним инвеститорима широм света.

- развој софтвера за спречавање прања новца и финансирање тероризма и праћење санкционих листа, у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма и захтевима *Euroclear Bank*.

Поред наведених, Централни регистар у 2025. години намерава да отпочне са обављањем, односно са припремама за обављање следећих активности:

- увођење новог интегралног информационог система Централног регистра;
- увођење SWIFT комуникације између Централног регистра и чланова Централног регистра у нови интегрални информациони систем Централног регистра;
- увођење модела клиринга и салдирања са SWIFT порукама категорије 5 (MT5XX) и категорије 9 (MT9XX) према ИСО стандардима 15022 и 20022;
- омогућавање позајмљивања финансијских инструмената преко система Централног регистра, где Централни регистар контролише спровођење и извршење позајмљивања финансијских инструмената;
- вођење електронске седнице скупштине акционара за издаваоца, где информациони систем Централног регистра обезбеђује платформу за вођење те седнице, односно гласање акционара преко информационог система Централног регистра;
- унапређење електронске размене података са Народном банком Србије.

Поред тога, Централном регистру предстоји усаглашавање организационе структуре, пословања и управљања ризицима са Уредбом (ЕУ) број 909/2014 о унапређењу система салдирања у Европској унији и о централним депозитарима хартија од вредности (CSDR), као и са потребама и решењима новог ИИС.

Централни регистар ће се прилагођавати променама регулаторних и тржишних услова, као што је то чинио и у претходном периоду.

ПРИКАЗ ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА У 2024. ГОДИНИ

Средства за финансирање Централног регистра

Законом о тржишту капитала прописано је да се средства за рад Централног регистра обезбеђују из накнада за обављање послова дефинисаних овим Законом, а у складу са Правилником о тарифи Централног регистра, на који сагласност даје Комисија за хартије од вредности.

Правилник о тарифи Централног регистра је фундаментални подзаконски акт Централног регистра.

Тарифа се обрачунава и наплаћује од чланова Централног регистра, издавалаца, надлежних органа, извршитеља, јавних бележника, адвоката, законитих ималаца, лица која докажу законски интерес у вези са финансијским инструментима, као и другим лицима у складу са законом и другим прописом. За услуге које врши у свом пословању, Централни регистар је током 2024. године наплаћивао накнаду, у складу са **Правилником о тарифи Централног регистра 10 бр. 2-10/2-3 од 31.08.2023. године.** – пречишћен текст, којим су обухваћени сви послови који су у надлежности Централног регистра који се тарифирају.

Од укупно 17.086 предмета у 2024. години, Централни регистар је обрадио **10.771 захтева** од државних институција и других овлашћених лица, као што су: судови (основни, привредни, апелациони), Републичко јавно тужилаштво, Министарство унутрашњих послова, СБПОК, Пореска Управа, Министарство финансија, Министарство привреде, Државно правобранилаштво, Агенција за приватизацију, извршитељи, стечајни управници и други. На основу њихових захтева, Централни регистар врши доставу података, упис ограничења права из хартија од вредности, упис заложног права, пренос финансијских инструмената, анализе података и израђује прегледе, као и многе друге послове који захтевају ангажовање људских, техничких и информационо-комуникационих ресурса. Све ово има за последицу повећање трошкова пословања Централног регистра, а посебно додатне трошкове и улагања у информационо-комуникациони систем односно меморијске капацитете и мрежну инфраструктуру Централног регистра. **Централни регистар за овакву врсту услуга не наплаћује накнаде, нити је у могућности да их наплати.**

Упоредном анализом висина накнаде за обављене послова на тржишту капитала, утврђено је да је тарифа Централног регистра далеко нижа, како у односу на тарифе различитих финансијских институција у земљи, тако и у односу на тарифе сличних институција у региону.

Анализа оствареног финансијског резултата

Анализа оствареног финансијског резултата Централног регистра, извршена је на бази сагледавања структура остварених прихода и расхода за период јануар – децембар 2024. године, исказаних у Главној књизи Централног регистра, као и њиховим поређењем са одговарајућим планским показатељима за 2024. годину и оствареним резултатима у 2023. години.

Висина потребних средстава и њихова намена за редовно извршавање функције Централног регистра у 2024. години утврђена је Финансијским планом Централног регистра за 2024. годину, који је усвојен од стране Надзорног одбора и Скупштине Централног регистра.

Финансијска средства за редовно извршавање функција Централног регистра обезбеђују се од накнада које Централни регистар наплаћује од својих чланова за извршене услуге и накнада по основу чланства, у складу са Правилником о тарифи Централног регистра.

Биланс успеха

СТРУКТУРА БРУТО РЕЗУЛТАТА		ОСТВАРЕНО 2023	ПЛАНИРАНО 2024	ОСТВАРЕНО 2024	ОСТВ. 2023	% УЧЕШ. 2023
1. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ I+II+III+IV		195.822.863,53	196.483.332,46	208.852.664,95	226,53	88,15%
I ПРИХОДИ ОД ПРОВИЗИЈА		183.039.747,79	185.157.732,46	197.639.959,12	106,74	83,42%
1	Промена врсте чланства у Централном регистру	0	26.400,00	52.800,00	200,00	0,02%
2	Обука чланова Централног регистра	0	13.200,00	0,00	0,00	0,00%
3	Додела додатне шифре депозитара члану Централног регис.	0	0,00	12.000,00	0,00	0,01%
4	Издавање, обнова, поништење и деблокада картица	2.930.650,00	2.916.800,00	2.884.180,00	98,88	1,22%
5	Одржавање апликација Централног регистра	1.500.840,00	1.520.640,00	1.564.200,00	102,86	0,66%
6	Отварање и гашење рачуна финансијских инструмената	6.168.660,00	7.354.000,00	5.636.400,00	76,64	2,38%
7	Упис финансијских инструмената у Централни регистра	53.122.429,88	64.159.583,96	66.369.069,01	103,44	28,01%
8	Послови са финансијским инструментима који се односе на промену власништва/ на регулисаном тржишту	6.758.970,84	7.132.061,77	7.668.206,88	107,52	3,24%
9	Послови са финансијским инструментима који се односе на промену власништва/ ван регулисаног тржишта	55.224.136,63	44.334.253,01	51.031.503,50	115,11	21,54%
10	Послови са финансијским инструментима који се не односе на промену власништва	1.817.967,37	1.817.550,76	1.363.465,13	75,02	0,58%
11	Корпоративне радње	46.865.896,42	47.035.502,96	52.152.051,15	110,88	22,01%
12	Накнаде за електронске поруке	3.447.510,00	3.408.900,00	3.642.540,00	106,85	1,54%
13	Накнаде за активирање ванредних процедура	0,00	0,00	225.927,00	0,00	0,10%
14	Израда извештаја	4.437.830,00	4.711.840,00	4.169.620,00	88,49	1,76%
15	Пренос девизних новчаних средстава на рачун члана код инокоресподентне банке и остали новчани налози	764.856,65	727.000,00	867.996,45	119,39	0,37%
II ПРИХОДИ ОД ЧЛАНАРИНА		10.177.200,00	10.137.600,00	10.454.400,00	103,13	4,41%
1	Пристапна чланарина	316.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
2	Чланарина за чланове Централног регистра	9.860.400,00	10.137.600,00	10.454.400,00	103,13	4,41%
III ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		1.038.400,00	1.188.000,00	198.000,00	16,67	0,08%
IV ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ		1.567.515,74	0,00	560.305,83	0,00	0,24%
2.ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (приходи од камата)		27.412.258,91	23.745.830,61	26.547.149,53	111,80	11,20%
3.ОСТАЛИ НЕПОМЕНУТИ ПРИХОДИ		2.035.317,49	360.000,00	1.529.334,09	424,82	0,65%
УКУПНИ ПРИХОДИ 1+2+3		225.270.439,93	220.589.163,07	236.929.148,57	107,41	100,00%

СТРУКТУРА БРУТО РЕЗУЛТАТА		ОСТВАРЕНО 2023	ПЛАНИРАНО 2024	ОСТВАРЕНО 2024	% Остварење 2024	% Учеш. 2024.
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		150.575.991,22	187.059.162,36	173.340.927,14	92,67	98,22
1	Трошкови материјала	696.866,80	1.584.186,20	1.053.165,31	66,48	0,60
2	Трошкови горива и енергије	3.368.250,33	4.423.686,00	3.451.561,30	78,02	1,96
3	Трошкови резервних делова	0,00	273.300,00	33.079,65	12,10	0,02
4	Трошкови алата и инвентара	101.293,00	261.000,00	38.462,96	14,74	0,02
5	Трошкови амортизације	6.358.314,66	8.000.000,00	6.637.312,44	82,97	3,76
6	Трошкови амортизације по основу закупа	12.175.363,59	12.252.747,12	12.157.625,65	99,22	6,89
7	Трошкови резервисања	92.849,83	0,00	93.299,11	0,00	0,05
8	Трошкови производних услуга	9.865.845,91	15.409.072,00	10.496.223,09	68,18	5,95
9	Трошкови зарада и накнада зарада	85.742.544,03	101.476.350,09	101.173.017,24	99,69	57,32
10	Накнада по уговору	111.111,12	1.000.000,00	204.993,87	20,50	0,12
11	Примања чланова Надзорног одбора	5.385.775,13	10.712.014,80	10.712.014,60	100,00	6,07
12	Остала лична примања запослених	4.387.475,21	6.237.600,00	4.961.287,38	79,54	2,81
13	Трошкови непроизводних услуга	12.757.089,03	14.582.579,55	12.842.228,91	88,07	7,28
14	Трошкови репрезентације	845.556,83	1.117.312,60	909.391,74	81,39	0,52
15	Трошкови премија осигурања	994.307,06	1.500.000,00	1.121.614,06	74,77	0,64
16	Трошкови платног промета	1.295.578,87	1.786.848,00	1.606.013,92	89,88	0,91
17	Трошкови чланарина	2.100.504,32	2.284.080,00	2.231.059,95	97,68	1,26
18	Трошкови пореза и накнада	3.406.387,35	3.477.120,00	2.625.509,43	75,51	1,49
19	Остали нематеријални трошкови	890.878,15	681.266,00	993.066,53	145,77	0,56
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		1.076.355,15	733.936,47	729.142,98	729.142,98	0,41
1	Расходи камата	1.044.536,76	683.936,47	698.985,50	102,20	0,40
2	Негативне курсне разлике	31.818,39	50.000,00	30.157,48	60,31	0,02
ОСТАЛИ РАСХОДИ		38.200,56	100.000,00	1.065,65	1.065,65	0,00
1	Остали непоменути расходи	25.000,56	100.000,00	1.065,65	1,07	0,00
2	Расходи ранијих година	13.200,00	0,00	0,00	0,00	0,00
РАСХОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТ ПОТРАЖИВАЊА		1.140.000,00	0,00	2.410.000,00	0,00	1,37
УКУПНИ РАСХОДИ		152.830.546,93	187.893.098,83	176.481.135,77	93,93	100,00
РАСХОДИ НА ОСНОВУ ИСП. РАНИХ ГОД.		13.200,00	0,00	0,00		
ДОБИТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		72.439.892,97	3.066.436,02	60.448.012,80	1.971,28	
ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА		11.333.694,45	0,00	9.585.115,00		
ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД/ПРИХОД ПЕРИОДА		168.075,67	0,00	101.918,58		
НЕТО ДОБИТ		61.274.274,19	3.066.436,02	50.964.816,38		

Приходи

Према подацима Главне књиге за период од 01.01.2024. - 31.12.2024. године, Централни регистар је остварио укупан приход у износу од **236.929.148,57** динара, што представља остварење плана од 107,41%, односно остварени приход је за 7,41% виши од укупно планираног прихода за 2024. годину. Од укупног износа прихода, **197.639.959,12** динара се односи на приходе од провизија и остале пословне приходе које Централни регистар наплаћује за пружање услуга у складу са Правилником о тарифи и они представљају 83,42% укупних прихода. Приходи од чланарине износе **10.454.400,00** динара, односно 4,41% укупних прихода, остали пословни приходи су 198.000,00 динара, односно 0,08% укупних прихода а приходи од камата по основу депозита код банака и приходи по основу законске затезне камате износе **26.547.149,53** динара, односно 11,20% укупних прихода. Остали приходи, односно 0,89% укупних прихода, су приходи који се односе на наплату трошкова по основу добијених судских спорова **1.529.334,09** динара и **560.305,83** динара су приходи од усклађивања вредности имовине.

Анализом структуре **укупних прихода**, може се закључити да су билансно најзначајнији приходи остварени од накнада за услуге које Централни регистар има у вези са:

- салдирањем трговања ван берзе, са учешћем од 21,54%;
- уписом финансијских инструмената у Централни регистар, са учешћем од 28,01%;
- вршењем кооперативних радњи, са учешћем од 22,01%;
- остварењем прихода од камата 11,20%;
- чланством у Централном регистру, са учешћем од 4,41%;
- салдирањем трговања на берзи, са учешћем од 3,24%;
- отварањем рачуна хартија од вредности и регистрацијом емисија хартија од вредности, са учешћем од 2,38% и
- остварењем осталих прихода, који учествују са 7,21%.

Посматрајући укупне приходе у односу на остварење у 2023. години, запажа се да је у 2024. години остварење укупних прихода више за износ од **11.658.708,64** динара.

Током 2024. године је, углавном код билансно значајних ставова, дошло до повећања прихода у односу на остварење у истом периоду 2023. године.

Тарифни ставови са значајним повећањем прихода у односу на претходну годину и у процентуалном износу у односу на план за 2024. годину, приказани су у Табели број 1:

Табела 1. Тарифни ставови са значајним повећањем прихода у 2024. години

Тар. став	ОПИС	Остварено у 2023. години	Остварено у 2024.години	Разлика 2023/2024		Повећање у односу на план 2024 у %
				РСД	%	
1.2.	Годишња чланарина за чланове Централног регистра	9.860.400,00	10.454.400,00	594.000,00	6,02	3,13%
5.11.	Упис/Пренос емисије акција и дужничких хартија од вредности на рачуне законитих ималаца по FOP принципу, осим хартија од вредности РС, НБС, аутономне покрајине и локалне самоуправе	3.118.876,30	3.627.063,22	508.186,92	16,29	22,34%
5.14.	Упис/Пренос емисије акција и дужничких хартија од вредности на рачуне законитих ималаца у систему салдирања по ДВП принципу, осим хартија од вредности РС, НБС, аутономне покрајине и локалне самоуправе	306.064,00	1.335.840,00	1.029.776,00	336,46	339,54%
5.18.	Годишња накнада за вођење регистра финансијских инструмената активних издавалаца	44.325.000,00	56.225.000,00	11.900.000,00	26,85	2,23%
6.1.	Купопродајни послови закључени на регулисаном тржишту/МТП	4.941.755,52	6.924.821,14	1.983.065,62	40,13	37,09%
6.6.	Купопродајни послови закључени ван регулисаног тржишта/МТП када се салдирање финансијских инструмената и новца врши по „DVP“ принципу за финансијске инструменте које је издала Република Србија и Народна банка Србије	17.121.946,94	20.932.945,40	3.810.998,46	22,26	17,39%
6.17	Пренос финансијских инструмената и новца по DVP принципу по основу закључених РЕПО уговора и уговора о финансијском обезбеђењу	336.500,00	513.000,00	176.500,00	52,45	14,00%
8.1.	Исплата купона и ануитета имаоцу дужничких хартија од вредности	29.645.683,49	37.223.628,57	7.577.945,08	25,56	18,74%
8.4.	Захтеви за исплату дивиденде за акције и за исплату главнице, купона и ануитета за дужничке финансијске инструменте	1.427.800,00	1.808.400,00	380.600,00	26,66	44,21%
8.11.	Издавање јединствене евиденције акционара по ИСИН-у у електронском формату за акционарска друштва преко 100.000 акционара	528.000,00	792.000,00	264.000,00	50,00	20,00%
8.19.	Испис (поништење) финансијског инструмента – право на стицање удела у законском року и издавање потврде	843.000,00	1.116.000,00	273.000,00	32,38	24,00%
	УКУПНО	112.455.026,25	140.953.098,33	28.498.072,08		

Табела 2. Тарифни ставови са смањењем прихода у 2024. години

Т.С.	ОПИС	Остварено у 2023. години	Остварено у 2024.години	Разлика 2023/2024 РСД	Разлика 2023/2024 %	Смањење у односу на план %
1	2	3	5			7
1.6.	Контрола чланова Централног регистра у делу поверених послова	990.000,00	198.000,00	792.000,00	80,00	83,33
4.2.	Отварање емисионог рачуна код новог корпоративног агента, због раскида уговора о вршењу корпоративних радњи са претходним чланом	917.400,00	726.000,00	191.400,00	20,86	-10,00
4.10.	Гашење рачуна хартија финансијских инструмената	236.170,00	108.900,00	127.270,00	53,89	17,50
5.17.	Креирање регистра финансијских инструмената за новоуписаног издаваоца	194.995,42	132.296,84	62.698,58	32,15	41,35
6.2.	Купопродајни послови закључени на регулисаном тржишту/МТП по основу «блок трансакција» за акције	1.817.215,32	743.385,74	1.073.829,58	59,09	64,27
6.4.	Купопродајни послови закључени ван регулисаног тржишта/МТП када се салдирање финансијских инструмената и новца врши по „DVP“ принципу за акције	19.390.841,69	11.840.419,45	7.550.422,24	38,94	-24,61
7.1.	Упис уговорне залоге на финансијским инструментима	745.600,00	470.000,00	275.600,00	36,96	33,12
7.3.	Пренос финансијских инструмената у случају промене депозитара	317.460,00	104.280,00	213.180,00	67,15	60,50
7.7.	Промена других података у вези са уписаним заложним правом	161.100,00	109.000,00	52.100,00	32,34	39,89
8.2.	Исплата дивиденде/ликвидационог остатка акционарима	3.219.830,09	2.476.728,22	743.101,87	23,08	10,13
8.3.	Исплата главнице и испис дужничких финансијских инструмената	5.849.262,84	3.678.534,36	2.170.728,48	37,11	4,63
	УКУПНО	33.839.875,36	20.587.544,61	13.252.330,75		

Расходи

Према подацима Главне књиге, укупни расходи Централног регистра за период од 01.01.2024. - 31.12.2024. године, исказани су у износу од **176.481.135,77** динара, што је за 6,07% ниже од укупно планираних расхода за 2024. годину.

Посматрајући укупне расходе у односу на остварење у 2023. години, запажа се да су расходи у 2024. години, остварени у износу вишем за **23.650.588,84** динара.

На повећање расхода највише су утицали трошкови приказани у Табели 3:

Табела 3. Трошкови са највећим растом у 2024. години

Назив трошка	Износ повећања 2023/2024	Образложење
Трошкови зарада	15.430.473,21	У складу са Законом о буџету за 2024. годину, којим је предвиђена стопа раста зарада од 10у односу на 2023. годину
Примања чланова надзорног дбора и комисије за ревизију	5.326.239,47	Усклађивање са просечном нето зарадом у Србији у складу са Закључком Владе РС бр 05 број 121-1654/2017 од 03.03.2027.
Трошкови адвокатских услуга	740.642,18	Трошкови утужења за ненаплаћена потраживања
Остале непроизводне услуге - обезбеђење	749.749,34	Усклађивање цене обезбеђења од 01.01.2024. године, са растом минималне зараде од 14,3%
Трошкови услуга одржавања основних средстава	382.580,63	Додатни трошкови одржавања везани за прелазак на нови информациони систем
Трошкови стручног образовања запослених	215.117,42	Обука запослених у области спречавање прања новца и финансирање тероризма

Посматрајући структуру **укупних расхода**, запажа се да су најзаступљенији следећи трошкови:

- трошкови зарада и накнада зарада учествују са 57,32%;
- трошкови непроизводних услуга учествују са 7,28%;
- трошкови амортизације средства са правом коришћења са 6,89%;
- трошкови производних услуга учествују са 5,95%;
- трошкови амортизације учествују са 3,76%;
- трошкови за накнаде надзорног одбора и по основу уговора о делу учествују са 6,07 %;
- трошкови осталих личних примања запослених учествују са 2,81%;
- трошкови материјала и енергије учествују са 2,56% и
- остали трошкови учествују са 7,36%.

У оквиру **пословних расхода**, 57,32% односи се на **трошкове бруто зарада и накнада зарада** (101.173.017,24 динара). На трошкове нето зарада и накнада зарада односи се **62.522.601,04 динара**, односно 35,43% укупних расхода и исказани трошкови су на нивоу планираних.

Са 7,28% у укупним расходима учествују **трошкови непроизводних услуга** и исказани су у износу од **12.842.228,91** динара, а највећим делом се односе на трошкове обезбеђења (5.460.594,14 динара), трошкове осталих услуга који обухватају и трошкове континуираног надзора Комисије за хартије од вредности (825.038,00 динара), трошкове чишћења (941.484,00 динара), трошкове здравствених услуга – систематски преглед запослених (713.100,00 динара), трошкове за услуге интернета (384.968,10 динара), трошкове ревизије (1.018.694,57 динара) и трошкове адвоката (2.224.293,67 динара).

Трошкови **производних услуга** у укупним расходима учествују са 5,95% и исказани су у износу од **10.496.223,09** динара. Највећим делом се односе на трошкове одржавања (7.278.231,55 динара) и ПТТ трошкове (1.719.573,40 динара).

Трошкови **амортизације** се обрачунавају по законским прописима који регулишу отпис нематеријалних улагања и основних средстава, исказани су у износу од **6.637.312,44** динара и чине 3,76% укупних расхода.

Трошкови **амортизације** средства са правом коришћења (закуп пословног простора у складу са МСФИ 16), врши се сразмерно броју месеци до краја периода закупа (31.03.2026. године односно 63 месеца) и за 2024. годину амортизација средства са правом коришћења износи **12.252.747,12** динара односно 6,89% укупних расхода.

Трошкови материјала и трошкови горива и енергије су исказани у износу од **4.504.726,61 динара** и чине 2,55% укупних расхода, а односе се на трошкове горива, топлотне и електричне енергије (3.451.561,30. динара), канцеларијски материјал (1.053.165,31 динара)
Трошкови ситног инвентара (38.462,96 динара) и резервних делова (33.079,65 динара) исказани су у износу од 71.542,61 динара и чине 0,04% укупних расхода.

Резултат пословања

Према подацима Главне књиге, за период од 01.01.2024. – 31.12.2024. године, Централни регистар је у билансу успеха исказао вишак прихода над расходима у бруто износу од **60.448.012,80 динара**.

У пореском билансу за 2024. годину, Централни регистар је исказао добит у бруто износу од 63.900.772,00 динара (због непризнавања трошкова рачуноводствене амортизације, трошкова чланарина међународним организацијама и трошкова резервисања), тако да по завршном рачуну за 2024. годину Централни регистар има обавезу за текући порески расход у износу од 9.585.115,00 динара. По одбитку пореског расхода периода и додатку одложеног пореског прихода у износу од 101.918,58 динара, нето добит Централног регистра за 2024. годину износи **50.964.816,38 динара**, док је у истом периоду прошле године нето добит износила **61.274.274,19 динара**.

Одложени порески приход/расход периода

Одложене пореске обавезе у износу од 305.813,31 динара на дан 31. децембра 2024. године (на дан 31. децембар 2023. године износе 431.246,53 динара) се односе на привремену разлику између основице по којој се опрема и нематеријална улагања признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима. Смањење одложених пореских обавеза књижи се у корист биланса успеха, као одложени порески приход периода, што је случај у 2020. и 2022. и 2023. години, док се повећање одложених пореских обавеза књижи на терет биланса успеха, односно као одложени порески расход, што је случај у 2019. и 2021. години.

	2024. година	2023. година	2022. година	2021. година	2020. година	2019. година
Укупне одложене пореске обавезе:	305.813,31	431.246,53	599.419,72	698.757,92	387.893,06	494.865,22
Почетно стање одложених пореских обавеза	431.246,53	599.419,72	698.757,92	387.893,06	494.865,22	228.222,89
Смањење одложених пореских обавеза	125.433,22	168.173,19	99.338,20		106.972,16	
Повећање одложених пореских обавеза				310.864,86		266.642,33

Биланс стања

	АКТИВА	Стање на дан 31.12.2024. године	Стање на дан 31.12.2023. године
1.	Стална имовина	107.612.092,31	84.368.174,78
1.1.	Нематеријална улагања	51.922.747,66	13.359.061,25
1.2.	Опрема	38.103.065,61	40.715.487,27
1.3.	Дугорочна потраживања	1.119.369,36	1.119.369,36
1.4.	Остале некретнине и опрема	15.759.260,62	27.946.812,58
1.5.	Улагања на туђем објекту	707.649,06	1.227.444,32
2.	Обртна имовина	534.075.849,62	516.255.653,39
2.1.	Аванси дати другим правним лицима	253.496,00	309.046,00
2.2.	Потраживања	37.992.548,22	35.238.456,90
2.3.	Друга потраживања	10.586.884,26	10.531.242,30
2.4.	Краткорочно орочена динарска средства	355.000.000,00	395.000.000,00
2.5.	Готовина и готовински еквиваленти	129.470.177,87	74.526.269,13
2.6.	Порез на додату вредност и АВР	772.743,27	650.639,06
	Укупна актива	641.687.941,93	600.623.828,17
	Ванбилансна актива	745.995.021,67	2.837.196.625,42
	ПАСИВА		
1.	Капитал	579.011.424,18	558.660.231,03
1.1.	Основни капитал (акцијски + остали)	290.178.359,79	290.178.359,79
01.01.2001	Акцијски капитал	265.870.000,00	265.870.000,00
01.01.2002	Остали капитал	24.308.359,79	24.308.359,79
1.2.	Резерве	56.970.374,03	53.906.660,32
1.3.	Ревалоризационе резерве	557.368,36	690.617,95
1.4.	Нераспоређена добит – укупно	231.305.322,00	213.884.592,97
01.04.2001	Нераспоређена добит ранијих година	180.340.506,39	152.610.318,78
1.4.2.	Нераспоређена добит текуће године	50.964.815,61	61.274.274,19
2.	Дугорочна резервисања	2.954.193,65	2.860.894,54
3.	Дугорочне обавезе	15.652.383,42	27.789.846,25
4.	Одложене пореске обавезе-ПВР	305.813,31	431.246,53
5.	Краткорочне обавезе	43.764.127,37	10.881.609,82
5.1.	Обавезе из пословања	43.707.980,60	2.205.997,18
5.2.	Остале краткорочне обавезе	56.146,77	0,00
5.3.	Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0,00	3.705.708,00
5.4.	Обавезе по основу пореза на добит	0,00	4.969.904,64
	Укупна пасива	641.687.941,93	600.623.828,17
	Ванбилансна пасива	745.995.021,67	2.837.196.625,42

Вредност сталне имовине са стањем на дан 31.12.2024. године износи 107.612.092,31 динара од чега се 50,05% односи на опрему, 48,25% на нематеријална улагања тј. софтвере које Централни регистар користи у свом пословању, 0,66% на улагања у туђи објекат и 1,04% дугорочно потраживање – депозит по основу закупа пословног простора на девет година (2023. године: вредност сталне имовине **84.368.174,78** динара од чега се 81,38% односи на опрему, а 15,83% на нематеријална улагања, 1,45% на улагања у туђи објекат и 1,33% дугорочно потраживање – депозит по основу закупа пословног простора на девет година).

Ванбилансна евиденција

Централни регистар у ванбилансној евиденцији – ванбилансној активи води промет и стање динарског и девизних новчаних рачуна на којима се воде средства чланова Централног регистра која нису власништво Централног регистра, а у ванбилансној пасиви исказују се обавезе према члановима – власницима средстава.

Народна банка Србије отвара и води динарски новчани рачун Централног регистра, за салдирање финансијских инструмената, чије је стање на почетку и на крају пословног дана нула.

У 2024. години и 2023. години Централни регистар је извршио књижење свих трансакција и стања средстава својих чланова на динарском и девизним наменским рачунима који се воде у Народној банци Србије.

Табела бр. 30. Стање наменских девизних рачуна који се воде у Народној банци Србије

Назив рачуна	Износ на дан 31.12.2024. год. у еврима	Износ на дан 31.12.2023. год. у еврима	Динарска противвредност на дан 31.12.2024. год. (по средњем курсу НБС)	Динарска противвредност на дан 31.12.2023. год. (по средњем курсу НБС)
Наменски девизни рачун Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности*	5.135.213,94	22.973.595,93	600.896.545,47	2.691.901.237,42
Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности АД Београд - Гарантни фонд - наменски рачун - наменски фонд**	1.240.000,00	1.240.000,00	145.098.476,00	145.295.388,00
УКУПНО	6.375.213,94	24.213.595,93	745.995.021,67	2.837.196.625,42

* Девизна средства чланова за трговање хартијама од вредности

** Обавезни депозит у еврима који чланови уплаћују приликом учлањења у Централни регистар

ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Централног регистра, од момента када је Централни регистар уговорним одредбама везан за инструмент.

Централни регистар класификује своја финансијска средства у категорију готовина, краткорочни депозити, потраживања од купаца и остала потраживања из пословања. Класификација и презентација зависи од природе и сврхе за коју се финансијска средства прибављају и одређују се приликом првобитног признавања.

Потраживања

Потраживања су недериватна финансијска средства са фиксним или одређеним плаћањима која нису котирана на активним тржиштима. Приказана су у оквиру обртних средстава.

Потраживања се иницијално признају по њиховој фер вредности. Умањење вредности по основу обезвређења потраживања се врши у случајевима када Централни регистар има објективни доказ да неће бити у могућности да изврши наплату потраживања у складу са предвиђеном динамиком наплате.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима се у билансу стања подразумевају:

1. готовина у благајни;
2. средства по виђењу која се држе на рачунима банака;
3. остала новчана средства.

Новчана средства се вреднују по њиховој номиналној вредности. Уколико је реч о новчаним средствима у страниој валути она се вреднују по званичном средњем курсу валуте објављеном од стране Народне банке Србије.

Финансијске обавезе

Централни регистар признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када Централни регистар постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Централни регистар испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима се исказују у моменту иницијалног признавања по фер вредности. Обавеза се признаје у билансу стања ако је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи имати за резултат измирење садашње обавезе и ако износ за измирење може да се поуздано одмери.

Обавезе у страниој валути, као и обавезе са валутном клаузулом, процењују се на дан састављања финансијских извештаја по средњем курсу стране валуте на дан састављања финансијских извештаја. Разлике које се том приликом обрачунају обухватају се као расходи и приходи периода.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл. врши се директним отписивањем.

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Централни регистар управља ризицима у складу са Стратегијом управљања ризицима. Стратегијом је успостављен систем управљања ризицима који обухвата компоненте: интерно окружење, циљеве пословања, идентификацију догађаја, процену ризика, третирање ризика, контролне активности, информације и комуникације, праћење и контролу.

Централни регистар тежи да достигне најбољу праксу по питању управљања ризицима и стога се у имплементацији система управљања ризицима води препорукама међународних стандарда из ове области и смерницама Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија, а у складу са законом којим се регулише буџетски систем и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У складу са Стратегијом управљања ризицима, кључни типови ризика које Централни регистар прати и процењује су: системски, оперативни, ризик ликвидности, кредитни ризик, кастоди ризик, правни и општи пословни ризик у који спадају финансијски ризик, ризик тока новца, ценовни ризик итд.

У складу са Стратегијом управљања ризицима, директор Централног регистра је донео Методологију управљања ризицима којом су прописане технике за оцену и управљање ризицима у складу са циљевима пословања Централног регистра.

Пословни процеси, циљеви пословних процеса, ризици и контролне активности којима се ризици своде на прихватљив ниво су систематизовани у оквиру Регистра ризика. Ризици којима је изложен Централни регистар се прате кроз Регистар ризика који се ажурира у случају значајних промена у окружењу, а најмање једном годишње.

Циљеви управљања финансијским ризиком

Пословање је изложено различитим финансијским ризцима. Ови ризици укључују кредитни ризик, ризик ликвидности и тржишни ризик (ризик од промене девизних курсева). Централни регистар не користи деривативне финансијске инструменте нити друге облике обезбеђења од ових ризика који се појављују на финансијском тржишту на коме Централни регистар послује и углавном се фокусира на кредитни ризик, ризик ликвидности и валутни ризик и поступа од случаја до случаја са циљем умањења губитка.

Тржишни ризик

Пословне активности Централног регистра примарно су изражене у финансијским ризцима од промена у девизним курсевима. Изложеност ризику од промене девизних курсева се мери коришћењем анализе осетљивости. Није било промена у начину на који се ублажава и мери овај ризик.

Ризик од промена девизних курсева

Ризик од промена девизних курсева испољава утицај на позицији финансијских инструмената, које су изражене у валути која није функционална (извештајна) и по природи су монетарне. Са стањем на дан 31.12.2024. године није било нереализованих ставки изражених у иностраној валути, па самим тим не постоји ризик од промена девизних курсева.

Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга уговорна страна не изврши своје уговорене обавезе, што би као резултат имало губитак за Централни регистар. Централни регистар послује већином са оним привредним субјектима који имају добру кредитну историју.

За процену кредитне способности друге уговорне стране, користе се јавно доступни финансијски извештаји и сопствена база података.

Изложеност Централног регистра и кредитни рејтинзи других уговорних страна се континуирано прате, анализира се вредност наплате у уговореном року, кашњења у плаћању као и ненаплаћена потраживања и на тај начин се омогућава минимизирање ризика од ненаплате потраживања. Кредитни ризик за ова потраживања је ограничен због тога што су друге уговорне стране добро познати клијенти са високим кредитним рејтингом.

У табели бр. 31. приказан је биланс 10 највећих дужника на дан биланса стања.

Табела бр. 31. Преглед 10 највећих дужника на дан биланса стања

у хиљадама динара

РЕД. БР.	ЧЛАН ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА	САЛДО
1.	Tandem Financial а.д. Нови Сад	7.000.281.61
2.	Tesla capital а.д. Београд	4.361.314.91
3.	Euro fineks broker а.д. Београд	4.000.363,29
4.	Momentum securities а.д.Нови Сад	3.192.044.16
5.	M&V investments	1.541.179,85
6.	Ilirika investments а.д. Београд	1.487.544.29
7.	OTP Banka Srbija	1.418.330.03
8.	Intercity broker а.д. Београд	1.233.133.03
9.	NLB Komercijala banka а.д. Београд	1.160.836.89
10.	Tezoro broker	1.203.798,72

Ризик ликвидности

Централни регистар управља ликвидношћу тако што одржава потребан ниво новчаних резерви, ангажованих средстава као и резервисања за дате пласмане, тако што константно прати прогнозиране и стварне токове готовина, као и рокове доспећа финансијских средстава (пласмана) и обавеза. У прилог томе да не постоји ризик ликвидности је и чињеница да Централни регистар има и слободна средства која је депоновао код банака у виду краткорочних пласмана углавном предвиђена за финансирање будућих улагања.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Период застарелости пореске обавезе је пет година, односно у року од пет година од када је обавеза настала, порески органи могу вршити контролу исправности обрачуна пореза, када може бити одређен и додатни износ пореза за уплату.

ЗНАЧАЈНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА И УСПЕШНОСТИ

Табела 32. Преглед значајних показатеља пословања и успешности

у хиљадама динара

Опис показатеља	Начин израчунавања	2023			2024		
Ликвидност I степена	<u>Готовински еквиваленти и готовина</u>	<u>74.526</u>	6,8486	30,58	<u>129.470</u>	2,9584	43,20
	Краткорочне обавезе	10.882			43.764		
Ликвидност II степена	<u>Обртна имовина - залихе</u>	<u>516.256</u>	47,4413	20,19	<u>534.075</u>	12,2035	25,72
	Краткорочне обавезе	10.882			43.764		
Парцијални показатељ рентабилности - Стопа пословног добитка	<u>Пословни добитак *100</u>	<u>45.607</u>	23,2473	150,47	<u>35.311</u>	16,9741	73,02
	Пословни приходи	196.182			208.029		
Глобални показатељи рентабилн. - Стопа принос на укупан капитал	<u>Добитак из редовног пословања пре опорезивања *100</u>	<u>72.453</u>	12,9691	187,92	<u>60.448</u>	10,4399	80,50
	Капитал	558.660			579.010		
Стопа принос на имовину	Пословни добитак *100	<u>45.607</u>	7,9680	180,90	<u>35.311</u>	5,6847	71,34
	Просечна пословна имовина	572.376			621.155		
Стопа нето приноса на капитал	<u>Нето добит *100</u>	<u>61.274</u>	11,4437	195,10	<u>50.965</u>	8,9595	78,29
	Просечан капитал	535.439			568.835		
Рацио пословне економичности	<u>Пословни приходи</u>	<u>196.182</u>	1,3029	111,02	<u>208.029</u>	1,2001	92,11
	Пословни расходи	150.575			173.341		
Рацио укупне економичности	<u>Укупни приходи</u>	<u>225.269</u>	1,4741	116,53	<u>236.929</u>	1,3425	91,07
	Укупни расходи	152.816			176.481		
Рацио продуктивности – Пословни приход по запосленом -у 000 дин.	<u>Пословни приходи</u>	<u>196.182</u>	6.130,69	127,13	<u>208.029</u>	6.710,61	109,46
	Просечан број запослених	32			31		
Рацио продуктивности – Нето резултат по запосленом у хиљадама динара	<u>Нето резултат</u>	<u>61.274</u>	1.914,81	206,56	<u>50.965</u>	1.644,03	85,86
	Просечан број запослених	32			31		
Квалитет пословног добитка	<u>Нето прилив готовине из пословне активности</u>	<u>35.347</u>	0,7750	57,47	<u>54.967</u>	1,5567	200,85
	Пословна добит	45.607			35.311		
Стопа нето добитка	<u>Нето добит *100</u>	<u>61.274</u>	31,23	162,47	<u>50.965</u>	24,50	78,44
	Пословни приходи	196.182			208.029		

Нето обртни капитал - у 000 дин.	Обртна имовина – краткорочне обавезе	505.374			490.311		
Зарада по акцији	<u>Нето добит</u> Број обичних акција	<u>61.274</u> 26.587	2,3047	206,56	<u>50.965</u> 26.587	1,9169	83,18
Рацио учешћа сталне имовине	<u>Стална имовина</u> *100 Укупна актива	<u>84.368</u> 600.624	14,05	89,00	<u>107.611</u> 641.686	16,77	119,39
Рацио учешћа обртне имовине	<u>Обртна имовина</u> *100 Укупна актива	<u>516.256</u> 600.624	85,95	102,06	<u>534.075</u> 641.686	83,23	96,83
Рацио учешћа готовине	<u>Готовина</u> *100 Укупна актива	<u>74.526</u> 600.624	12,41	154,61	<u>129.470</u> 641.686	20,18	162,61
Рацио учешћа потраживања	<u>Потраживања</u> *100 Укупна актива	<u>45.769</u> 600.624	7,62	225,13	<u>48.579</u> 641.686	7,57	99,35
Рацио учешћа нематеријалних улагања	<u>Нематеријална улагања</u> *100 Укупна актива	<u>13.359</u> 600.624	2,22	83,90	<u>51.922</u> 641.686	8,09	363,80
Рацио учешћа основних средстава	<u>Основна средства</u> *100 Укупна актива	<u>40.715</u> 600.624	6,78	82,16	<u>38.103</u> 641.686	5,94	87,60
Степен задужености	Укупне обавезе*100 Укупна пасива	<u>41.964</u> 600.624	6,99	121,42	<u>62.676</u> 641.686	9,77	139,80
Рацио сопственог капитала	Укупан капитал Укупна пасива	<u>558.660</u> 600.624	0,9301	98,81	<u>579.010</u> 641.686	0,9023	97,01

ВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ СЕ ПОДНОСИ ИЗВЕШТАЈ

СВИ ЗНАЧАЈНИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Централни регистар нема повезана лица.

СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ ДРУШТВА

Током 2024. године није било стицања сопствених акција, нити Централни регистар у свом портфељу има сопствене акције стечене у претходним пословним годинама.

УЛАГАЊА У ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Централни регистар у 2024. години није имао улагања у заштиту животне средине.

ОГРАНЦИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Централни регистар нема огранке.

РЕЗИМЕ

Током 2024. године, Централни регистар је обавио следеће послове:

- Укупно је регистровано 8 нових издавалаца у базу података Централног регистра;
- Извршено је укупно 190 уписа емисија финансијских инструмената у базу података Централног регистра;
- Укупан број издавалаца уписаних у базу података Централног регистра на дан 31.12.2024. године износи 874;
- Укупан број уписаних законитих ималаца финансијских инструмената у базу података Централног регистра са стањем на дан 31.12.2024. године је преко 4,9 милиона;
- Вредност салдираних трансакција са акцијама закљученим на регулисаном тржишту/МТП износи преко 28,01 милиона евра;
- Вредност салдираних трансакција примарног и секундарног трговања са дужничким хартијама од вредности закључених на регулисаном тржишту/МТП износи преко 282,49 милиона евра;
- Вредност салдираних трансакција са акцијама закључених на ОТЦ тржишту износи преко 66,01 милиона евра;
- Вредност салдираних трансакција примарног трговања са корпоративним обвезницама закључених на ОТЦ тржишту износи преко 300,4 милиона евра;
- Вредност салдираних трансакција секундарног трговања са корпоративним обвезницама закључених на ОТЦ тржишту износи преко 294,82 милиона евра;
- Вредност салдираних трансакција примарног трговања са обвезницама Републике Србије износи преко 1,2 милијарди евра;
- Вредност салдираних трансакција секундарног трговања са обвезницама Републике Србије на ОТЦ тржишту износи преко 3,2 милијарди евра;
- Укупна тржишна вредност реверзних репо трансакција (уговори о финансијском обезбеђењу) које спроводи НБС износи преко 205,37 милијарди евра;
- Укупна тржишна вредност репо трансакција које не спроводи НБС износи преко 663,41 милиона евра од чега се 265,7 милиона евра односи на финансијско обезбеђење;
- Укупна вредност издатих благајничких записа у 2024. години износи преко 8,54 милијарди евра;
- Салдирано је 11 понуда за преузимање акција јавном понудом и придруживањем акција, укупне вредности преко 15,35 милиона евра;
- Салдирано је 13 понуда за стицање сопствених акција, укупне вредности преко 1,47 милиона евра;
- Извршена је исплата купона/ануитета за дужничке финансијске инструменте у износу преко 578,22 милиона евра;
- Извршена је исплата главнице за дужничке финансијске инструменте у износу преко 1,38 милијарди евра;
- Извршена је исплата дивиденде у новцу у износу преко 38,47 милиона евра за 7 издавалаца;
- Објављено је 839 обавештења и то: за корпоративне радње, за издавање финансијских инструмената, за понуде за преузимање и друго;
- Извршено је 101 налог за упис заложног права;
- Поступљено је по 3 налога за активирање заложног права и за промену депозитара заложених акција;
- Обављено је 85 брисања заложног права;
- Извршено је 11 налога за измену података о уписаној залози;
- Извршено је 77 налога за пренос на основу судских одлука и других надлежних органа;
- Извршено је 736 налога за пренос власништва са привременог власничког рачуна клијената по основу наслеђа;
- Извршено је 46 сторнирања налога по захтеву члана;
- Извршено је 121 налог за упис забране располагања;
- Поступљено је по 109 налога за брисање забране располагања;
- Дате су информације у складу са 11 захтева за приступ информацијама од јавног значаја;

- Донета су 2 решења у складу са законом којим се уређује приступ информацијама од јавног значаја;
- Реализоване су 3 јавне набавке у отвореном поступку;
- Извршен је испис финансијских инструмената и то: 77 емисија акција, 62 емисије права на стицање удела и 23 емисије дужничких финансијских инструмената о року доспећа;
- Извршене су процедуре за прелазак на нову календарску годину;
- Издато је, обновљено, опозвано и деблокирано 774 SMART картица;
- Издате су 483 јединствене евиденције акционара;
- Централни регистар је примио и обрадио укупно 17.086 предмета.

Основни финансијски показатељи пословања Централног регистра у 2024. години су:

- Укупно остварени приходи износе **236.929.148,57** динара;
- Укупно остварени расходи износе **187.893.098,83** динара;
- Бруто добит износи **60.448.012,80** динара;
- Нето добит износи **50.964.816,38** динара.

Београд, 12.03.2025. године

ДИРЕКТОР

др Ана Јовановић